

O czym świadczy upadek Asada? »8

Mapa zadłużeń komorniczych: kto i gdzie jest najbardziej zadłużony? »10

Zawód przyszłości, w którym płace nadal są zbyt niskie »15

Na rynku monet dwaj nowi gracze »18-19

Walka z korupcją: pomiędzy nadal żywą „kulturą podziękowania” a nepotyzmem

Fotomontaż Apolinary Klonowski, fot. ELTA

Korupcja na Litwie dziś nie ma takich rozmiarów, jakie pamiętamy przykładowo z początku lat 90-tych XX w., tym niemniej nadal stanowi problem. Przez mieszkańców do najbardziej skorumpowanych instytucji zaliczane są takie jak placówki zdrowia, Sejm, sądy, samorządy, a także politycy oraz partie polityczne. »12-13

R. Duchniewicz o pracy mera i plebiscycie „Polak Roku” »2

R. Brasel: „W ciągu tych lat zespół stał się rodziną” »6-7

**KURIER
WILEŃSKI**

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwilenski.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brigitė Lapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwilenski.lt)
Apolinary Klonowski
(ds.online)
(aklonowski@kurierwilenski.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik,
Justyna Giedrojc,
Rajmund Klonowski,
Anna Pieszko,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkievicz
— fotoreporter.

Dział Promocji:
Andrzej Podworski
— prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwilenski.lt),
Jolanta Balkiewicz — reklama
(tel. +370 260 84 44,
reklama@kurierwilenski.lt).

Wydawca: VšĮ „Kurier Wileński“

Druk: VšĮ „Vilnijos žodis“

Nakład: 2500 egz.

*Materiałów niezamówionych
redakcja nie zwraca.*

*Redakcja zastrzega sobie prawo
do skracania i adiustacji
tekstów.*

*Za treść ogłoszeń redakcja nie
odpowiada.*

*Opinie Czytelników zawarte
w ich listach nie zawsze są
zbieżne z opinią redakcji.*

DZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO
STOWARZYSZENIA GAZET
CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI
NARODOWYCH

Fundacja
POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE
Im. Jana Olszewskiego

Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Projekt finansowany ze środków
Ministerstwa Spraw Zagranicznych w
ramach konkursu pn. „Polonia i Polacy
za Granicą 2024 — regranting”.

Publikacja wyraża jedynie poglądy
autorów i nie może być utożsamiana
z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii
Prezesa Rady Ministrów i Fundacji
„Pomoc Polakom na Wschodzie”
im. Jana Olszewskiego.

Robert Duchniewicz: „Jestem wdzięczny czytelnikom i Kapitulie za docenienie mej pracy”

Od początku swojej kadencji staram się, aby rejon wileński był miejscem bezpiecznym, wygodnym i nowoczesnym — mówi mer rejonu wileńskiego Robert Duchniewicz, który został nominowany do tytułu „Polak Roku 2024”.

Antoni Radczenko: Znalazł się pan w ścisłej grupie finalistów plebiscytu „Polak Roku” organizowanego przez redakcję „Kuriera Wileńskiego”. Jak odebrał pan nominację? I dlaczego publicznie zrezygnował pan na rzecz Dominiki Baniewicz?

Robert Duchniewicz: Było to dla mnie ogromnym zaskoczeniem i ogromnym wyróżnieniem. Jestem wdzięczny czytelnikom „Kuriera Wileńskiego” oraz Kapitulie konkursu za docenienie mojej pracy. Jednak uważam, że Dominika Baniewicz bardziej zasługuje na tę nominację. W tym roku zdobyła srebrny medal na Letnich Igrzyskach Olimpijskich w Paryżu, zostając wicemistrzynią olimpijską w breakingu. Jej osiągnięcia na arenie międzynarodowej nie tylko rozślawiły Litwę, ale również społeczność Polaków na Litwie. Dominika jest symbolem talentu, ciężkiej pracy i sukcesu, dlatego to jej oddałbym miejsce wśród wyróżnionych.

W marcu 2023 roku wygrał pan bezpośrednio wybory mera w rejonie wileńskim. Jest pan merem rejonu wileńskiego od półtora roku. Z pewnością to jest czas na podsumowanie, tym bardziej, że kończy się też rok 2024. Co pan uważa za swój największy sukces?

Od początku swojej kadencji staram się, aby rejon wileński był miejscem bezpiecznym, wygodnym i nowoczesnym do życia. Jednym z największych osiągnięć jest rozwój infrastruktury — w ciągu ostatniego 1,5 roku wyasfaltowaliśmy około 40

Robert Duchniewicz
Fot. ELTA, Andrius Ufartas

kilometrów dróg, zmodernizowaliśmy oświetlenie uliczne i zainstalowaliśmy nowe chodniki w wielu starostwach. Dumni jesteśmy z wprowadzenia budżetu partycypacyjnego, który umożliwia mieszkańcom współdecydowanie o wydatkach samorządu. To narzędzie wzmacnia samorządność i aktywizuje społeczność. Duże inwestycje przyczyniły się do rozwoju rejonu: w Awizeniach otwarto Urban HUB, który zapewnił mieszkańcom nowe miejsca pracy oraz dostęp do usług sportowych, handlowych i gastronomicznych. Ponadto kontynuujemy budowę obiektów sportowych i kulturalnych, takich jak basen w Rudominie, Centrum Kultury w Pogirach czy ośrodek sportowy w Skojdziszkach. Sukcesem jest także rozwój klubu piłkarskiego TransINVEST, którego rejon wileński jest udziałowcem. Jednoczy on społeczność naszego rejonu i promuje sport na szczeblu lokalnym.

Szkolnictwo zawsze było ważną kwestią dla polskiej społeczności na Litwie. Jak wygląda sytuacja w samorządzie? Czy szkoły są tutaj bezpośrednio administrowane przez samorządy? Jaka polityka względem szkół jest prowadzona w rejonie?

W rejonie wileńskim część placówek oświatowych podlega bezpośrednio Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego, a część — Ministerstwu Oświaty, Nauki i Sportu. W kontekście polityki oświatowej rejonu naszym priorytetem pozostają dostęp i jakość edukacji. Przeznaczamy prawie połowę budżetu samorządu na edukację. Jesteśmy jednym z niewielu rejonów w kraju, gdzie liczba uczniów systematycznie rośnie. To wymaga rozbudowy infrastruktury szkolnej, a zatem w wielu starostwach przy szkołach powstają dobudówki. Na przykład w Bezdanych, Awizeniach, Pogirach. Dbamy także o edukację przedszkolną — w Rzeszy otwarto nowe przedszkole, a w kilku starostwach, takich jak Niemież, Awizenie czy Bujwidze, uruchomiono dodatkowe grupy przedszkolne. Naszym celem jest zapewnienie, by każdy mieszkaniec rejonu miał dostęp do wysokiej jakości edukacji.

Rozmawiał
Antoni Radczenko

Zgodnie z regulaminem plebiscytu, uczestnicy nie mogą sami przekazywać swego miejsca w dziesiątkę finalistów dla innej osoby, gdyż zostali zgłoszeni przez Czytelników oraz wybrani w tajnym głosowaniu przez Kapitułę. Dlatego Robert Duchniewicz nadal zostaje w spisie kandydatów do tytułu „Polak Roku 2024”.

Biegacze znów zapelnili ulice Wilna — odbył się tradycyjny maraton bożonarodzeniowy, podczas którego ubrani w odświętne stroje uczestnicy pokonywali trasy o długości 300 m, 3, 6 i 12 km. Fot. ELTA, Orestas Gurevičius

Członek partii konserwatystów podejrzany o szpiegostwo na rzecz Rosji

Służby ścigania podejrzewają, że Eduard Manov członek partii Związku Ojczyzny – Litewskich Chrześcijańskich Demokratów (TS-LKD) szpiegował na rzecz Rosji. Zatrzymany jest mieszkańcem Szawel. Ma 82 lata.

„Osoba posiada podwójne obywatelstwo litewskie i rosyjskie, należy do partii TS-LKD oraz do Związku Litewskich Wygnańców i Więźniów Politycznych” — powiedział dziennikarzom starszy prokurator Artūras Urbelis. Według niego, podejrzany działał na zlecenie rosyjskiego wywiadu wojskowego, zbierając informacje.

Zastępca dyrektora Departamentu Bezpieczeństwa Państwowego (VSD), Remigijus Bridikis, wskazał, że podejrzany zbierał informacje, które nie były tajne, ale miały znaczenie dla Rosji.

Podejrzany miał dostęp do „wszystkich liderów partii oraz osób na stanowiskach państwowych biorących udział w działalności partii”, w tym premierów, ministrów, podczas różnych wydarzeń. „Osoba ta działała w rosyjskiej służbie wywiadu wojskowego w ramach programu »Nielegalnik«. Program ten jest bardzo wyjątkowy, kosztowny, wymagający zasobów, pracy i przygotowań. Zwykle w takich przypadkach zbiera się wrażliwe informacje, które są szczególnie istotne dla Rosji” — powiedział zastępca dyrektora VSD.

Bridikis wyjaśnił, że do tego typu działań wykorzystywani są ludzie, którzy nie wyróżniają się zachowaniem, są biegli w językach, psychicznie przygotowani, a po przyjeździe do innego kraju zakładają zwyczajne życie.

Śledztwo rozpoczęto w styczniu, zostało ono już za-

kończzone, a sprawa wkrótce trafi do sądu. Zgodnie z danymi służb ścigania, w trakcie śledztwa znaleziono i skonfiskowano skomplikowaną technologię używaną do szpiegostwa. „Znaleziono urządzenia wielopoziomowe, instrumenty. (...) Osoba miała zadania monitorować zarówno scenę polityczną, jak i nasze przygotowania do obrony” — mówił Urbelis.

Według niego, informacje były wymieniane za pomocą fal radiowych przez specjalne odbiorniki radiowe. Zgodnie z jego informacjami, działalność wywiadowczą podejrzany mógł rozpocząć w 2018 r., kiedy przyjechał na Litwę. Później stworzył nową tożsamość i wstąpił do wspomnianej partii. Funkcjonariusze nie ujawnili, czym podejrzany zajmował się w Rosji przed 2018 r.

■
BNS

Imieniny

10 grudnia

Bogdana, Brajana, Daniela, Donata, Eulalii, Grzegorza, Judyty, Julii, Lorety, Maura, Menasa, Nikolety, Swituna, Unierada

11 grudnia

Artura, Damazego, Hieronima, Poncaja, Sabina, Stefana, Waldemara, Walentego, Wojmira

Cytat dnia

„Wynegocjowana przez Komisję Europejską umowa z blokiem krajów Ameryki Południowej Mercosur za szeroko otwiera rynek na towary rolne z tych krajów. To by wymagało istotnych rekompensat dla rolników, by mogli sprostać tej konkurencji” — oznajmił minister rolnictwa Polski Czesław Siekierski.

Liczba dnia

2,2 mld dolarów przyniosła

trasa koncertowa Taylor Swift, która jest amerykańską piosenkarką pop. Stała się miliarderką i najbardziej dochodową piosenkarką w historii.

Szkołom sztuk pięknych i szkole muzycznej rejonu wileńskiego przekazano 3 nowe minibusy

Trzy szkoły sztuk pięknych i muzyczne rejonu wileńskiego otrzymały nowe minibusy, co otwiera przed nimi nowe możliwości twórcze i edukacyjne. W piątek przekazano pojazdy Szkołom Sztuk Pięknych w Rudominie i w Pogirach oraz Szkole Muzycznej w Niemenczynie.

Zdaniem mera rejonu wileńskiego Roberta Duchniewicza, inwestycja Samorządu Rejonu Wileńskiego będzie miała pozytywny wpływ na rozwój artystyczny społeczności szkolnych, przyczyni się do rozwoju życia kulturalnego i promocji działalności artystycznej, a także zapewni niezawodną komunikację nawet z bardziej odległymi miejscowościami.

„Kontynuujemy poprawę warunków działania i kształcenia uczniów w szkołach rejonu wileńskiego. Dzięki nowym minibusom placówki oświatowe będą mogły wygodniej i sprawniej organizować wycieczki, a uczniowie będą mogli bezpiecznie i łatwo dotrzeć na różne wydarzenia, konkursy

Nowoczesne pojazdy będą miały znaczący wpływ na rozwój artystyczny społeczności szkolnych **Fot.vrsa.lt**

czy festiwale. To kolejna inwestycja w kreatywność naszej młodzieży i rozwój jej możliwości” – zauważa R. Duchniewicz.

Nowe minibusy pasażerskie „Citroën” o wartości ponad 41 tys. euro mają po 9 miejsc siedzących

oraz są doskonale przystosowane do transportu instrumentów muzycznych. Pojazdy znacząco ułatwią młodym artystom wyjazdy na różne wydarzenia. Łącznie na zakup tych minibusów Samorząd przeznaczył 125,7 tys. euro. ■

Samorząd Rejonu Wileńskiego otworzył pierwszy grupowy dom mieszkalny

3 grudnia w Pikieliszkach otwarto pierwszy grupowy dom mieszkalny (GDM) w rejonie wileńskim, założony przez Samorząd Rejonu Wileńskiego, przeznaczony dla osób z niepełnosprawnością intelektualną i innymi zaburzeniami psychicznymi.

Według mera rejonu wileńskiego Roberta Duchniewicza ten dom stanie się ważną przestrzenią, w której osoby z niepełnosprawnościami będą mogły nie tylko łatwiej integrować się w życie społeczne, ale także poczuć wsparcie wspólnoty.

„To pierwszy tego typu dom, wybudowany przez Samorząd Rejonu Wileńskiego. Drugi z nich również wkrótce zostanie otwarty, a w przyszłości przewidywane są 3 kolejne. W tym celu podpisaliśmy umowę o współpracę z Ministerstwem Pracy i Opieki Społecznej. Pracujemy na rzecz wzmocnienia sfery społecznej, aby

żaden mieszkaniec rejonu wileńskiego nie został zapomniany, każdy był zaakceptowany i mógł swobodnie oraz samodzielnie kształtować swoje życie” – mówi R. Duchniewicz.

GDM zapewni różnorodne usługi, aby pomóc mieszkańcom stworzyć środowisko życia codziennego, sprzyjające samodzielności. Pracownicy domu będą zachęcać ich do angażowania się w różnorodne zajęcia, od rutynowych zadań, po zajęcia twórcze i rekreacyjne, które pomogą rozwijać umiejętności społeczne i nawyki osobiste. Inicjatywa przyczynia się także do edukacji społeczeństwa na temat integracji osób o różnych potrzebach.

Z okazji otwarcia wicemerk Samorządu Algis Vaitkevičius i Edyta Tamošiūnaitė w imieniu mera pogratulowali zebranym.

W ramach wspólnego projektu realizowanego przez Samorząd Rejonu Wi-

leńskiego wybudowano już dwa nowe GDM oraz Centrum Zajętości Diennej i warsztaty socjalne. Obecnie trwa urządzenie drugiego GDM w Wielkiej Rzeszy, a na wiosnę przyszłego roku planowane jest otwarcie Centrum Zajętości Diennej i warsztatów. W tych placówkach osoby z niepełnosprawnością intelektualną będą mogły uczyć się uprawy ziół, przypraw i kwiatów, wzmacniać ogólne i specjalne umiejętności pracy, rozwijać motywację do doskonalenia już posiadanych umiejętności i zyskać możliwość uczestniczenia w rynku pracy w przyszłości.

Na realizację projektu z Unii Europejskiej przeznaczono dofinansowanie w wysokości 1,066 mln euro oraz 1,5 mln euro ze środków Samorządu. ■

Stronę przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

GOSPODARKA Wzrosło bezrobocie na Litwie

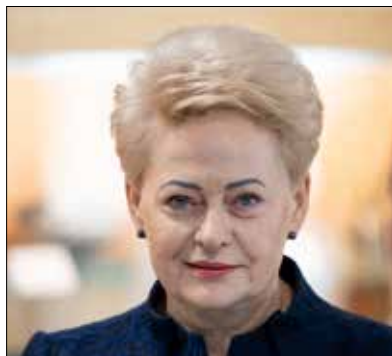
Na początku grudnia oficjalne bezrobocie na Litwie wyniosło 8,7 proc., o 0,3 punktu procentowego więcej niż miesiąc wcześniej i o 4,8 proc. więcej niż rok wcześniej. 1 grudnia 57,5 tys. osób było zarejestrowanych jako bezrobotne, o 3 proc. więcej niż miesiąc wcześniej, podała Służba Zatrudnienia. „Spadek aktywności na rynku pracy jest powszechnym zjawiskiem późną jesienią, ale w tym roku obserwujemy konsekwentny wzrost bezrobocia, niższy popyt na pracę i wolniejszy, bardziej długotrwały powrót na rynek pracy” — powiedziała w oświadczeniu Jurgita Zemblytė, szefowa Działu Monitoringu i Analiz Służby Zatrudnienia. W listopadzie na rynek pracy powróciło 18,4 tys. osób, o 15,5 proc. mniej niż w październiku. 7,4 tys. osób rozpoczęło samozatrudnienie na podstawie licencji biznesowych, czyli o 13,2 proc. mniej niż miesiąc wcześniej.

TRANSPORT LTG Cargo kupi 200 wagonów od ukraińskiej firmy

LTG Cargo, spółka transportu towarowego Grupy Kolei Litewskich (LTG), zakupi 200 nowych wagonów do transportu ładunków masowych za 12,7 mln euro. LTG Cargo ogłosiło w poniedziałek, że podpisało umowę z ukraińską firmą TAS Dniprovagonmash. Pierwsze wagony mają zostać dostarczone w lutym–kwietniu 2025 r. Według spółki, będą one przewozić głównie ładunki masowe i inne ładunki odporne na warunki atmosferyczne, takie jak dolomit i gruz granitowy wykorzystywany w budownictwie oraz metale. „Transport materiałów budowlanych na Litwie jest jednym z największych segmentów ładunków i jednym z tych segmentów, które w ostatnich latach znacznie wzrosły ze względu na wzrost liczby budów i remontów dróg” — powiedziała w oświadczeniu

dyrektor generalna LTG Cargo Eglė Šimė. Według niej, nowe wagony pozwolą firmie przewieźć dodatkowe 0,7 mln ton ładunków.

WYDARZENIA Grybauskaitė otrzymała nagrodę za działalność charytatywną

W sobotę 7 grudnia Amerykańska Izba Handlowa przyznała byłej prezydent Dali Grybauskaitė nagrodę charytatywną. „Prezydent została uhonorowana podczas przedsięwziętej gali za jej ważny wkład w tworzenie bezpiecznej Litwy i aktywne wsparcie dla walczącej Ukrainy” — poinformowało biuro byłej głowy państwa. Amerykańska Izba Handlowa już po raz trzeci uhonorowała osoby, organizacje i inicjatywy, które wniosły najbardziej znaczący wkład w działalność charytatywną. Dwa lata temu pierwszymi odbiorcami byli były prezydent Valdas Adamkus i była pierwsza dama Alma Adamkienė, a także organizacja Blue/Yellow.

RELACJE LT-BY Kauno grūdai próbuje zakończyć relacje biznesowe z Białorusią

Kauno grūdai, największy producent mieszanek paszowych i premiksów w krajach bałtyckich, należący do grupy Akola zajmującej się produkcją rolno-spożywczą, twierdzi, że stara się definitywnie zakończyć swoje relacje biznesowe z Białorusią. Kosztowałoby to firmę ponad 1 mln euro. Firma negocjuje wypowiedzenie gwarancji udzielonej w 2020 r. białoruskiemu bankowi Alfa-Bank, który udzielił linii kredytowej swojej ówczesnej drugorzędnej spółce

handlowej zajmującej się surowcami do produkcji pasz i dodatków na Białorusi, KLM. „Staramy się wynegocjować zakończenie gwarancji poprzez spłatę części salda kredytu. Wstępna kwota, która może zostać zapłacona w celu rozwiązania umowy gwarancyjnej, wynosi 1,027 mln euro” — czytamy w najnowszym raporcie z działalności Kauno grūdai. Według spółki, proces ten jest uzależniony od potwierdzenia, że płatność nie podlega sankcjom, co będzie wymagało zezwolenia władz i zgody banku na przelew. Kauno grūdai twierdzi, że od wybuchu wojny na Ukrainie podjęła działania w celu całkowitego zaprzestania działalności związanej z Rosją i Białorusią, sprzedając spółki zależne w tych krajach i kończąc stosunki handlowe w 2022 r.

WYDARZENIA Ponownie otworzono katedrę Notre-Dame w Paryżu

W sobotę 7 grudnia arcybiskup Paryża Laurent Ulrich ponownie otworzył katedrę Matki Bożej Paryskiej, symbolicznie pukając trzykrotnie do jej drzwi i wchodząc do XII-wiecznego gotyckiego arcydzieła, które zostało odrestaurowane po zniszczeniu przez pożar w 2019 r. Ulrich nakazał katedrze „otworzyć drzwi”, a następnie dołączył do setek ważnych gości podczas dwugodzinnej ceremonii. Prezydent elekt USA Donald Trump zasiadł w pierwszym rzędzie obok prezydenta Francji Emmanuela Macrona jako gość honorowy. Zaproszeni goście podziwiali ściany oczyszczone z plam po pożarze, nowe meble i najnowocześniejsze oświetlenie zainstalowane w ramach remontu katedry. Wśród obecnych było 40 innych szefów państw i rządów, w tym ukraiński przywódca Wołodymyr Zełenski, który został powitany oklaskami po wejściu do katedry, oraz następca brytyjskiego tronu, książę William.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras. inf. wł.; Fot. ELTA, Andrius Ufartas; alicja.klonowska@kurierwilenski.lt

Renata Brasel: „W ciągu tych 70 lat zespół stał się dużą rodziną”

„Cieszę się, że po wszystkich studiach, podczas których znajdowałam się w środowisku niepolskim, udało się zachować tę polskość” — przyznaje Renata Brasel, kierowniczka artystyczna Polskiego Zespołu Artystycznego Pieśni i Tańca „Wilia”, nominowana do tytułu „Polak Roku”

Honorata Adamowicz: Jak odebrała pani nominację do tytułu w plebiscycie „Polak Roku”, organizowanym przez nasz dziennik?

Renata Brasel: Szczerze mówiąc byłam bardzo zdziwiona. To zaszczytny fakt, że komisja zaproponowała moją kandydaturę no i oczywiście, że ktoś mnie zgłosił. To bardzo zobowiązuje. Ja wykonuję tę samą pracę każdego roku. Prowadzenie zespołu dla mnie to jest misja. Nie myślę, że coś szczególnego w tym roku zrobiłam, ale to, że zostałam kandydatką na „Polaka Roku” to dla mnie naprawdę ogromny zaszczyt. Cieszę się również, że wśród kandydatów znalazła się też moja koleżanka.

Dla mnie nominacja do tytułu „Polak Roku” to przede wszystkim wyróżnienie. To znaczy, że twoja praca została zauważona przez innych, że czymś zasłużyłaś na to. To motywuje też do dalszej pracy.

Co znaczy dla pani bycie Polką na Wileńszczyźnie?

Cieszę się, że po wszystkich studiach, podczas których znajdowałam się w środowisku niepolskim, udało się zachować tę polskość. Po studiach znalazłam się w polskim społeczeństwie, co mnie bardzo cieszy, ponieważ znalazłam się w polskim zespole, pracuję także w polskim przedszkolu i polskiej szkole. Jestem otoczona Polakami, więc czuję się tak, jakbym była w domu, ponieważ w domu rozmawiamy tylko po polsku. Bycie Polką dla mnie to skraweczek Polski w sercu. W gronie Polaków czuję się bardzo dobrze i jestem szczęśliwa, że Jestem Polką i że jako Polka mam taką możliwość w zespole promować polską kulturę, polskie tradycje.

Jak na co dzień pani sama i pani rodzina dba o polskość?

Ja w zespole pracuję 24 godziny na dobę siedem dni w tygodniu, ponieważ zespół to żywy organizm — mówi Renata Brasel

Życzę, żeby polska gazeta na Litwie istniała. Bo nasz zespół Wilia i gazeta to były początki polskości tu na Litwie. Żeby Polska społeczność na Litwie brała aktywny udział w wydarzeniach polskich na Litwie. Oczywiście życzę wszystkim dobrego zdrowia, dostatku w rodzinie i satysfakcji z tego, co robią.

Specjalnie jakiegoś dbania nie ma o tę polskość. Dla nas to codzienność. W naszej rodzinie to idzie z pokolenia na pokolenie. Kiedyś nasi rodzice uczyli nas tradycji polskich i tej kultury, tak samo ja z mężem przekazaliśmy to swojej córce. Córka założyła polską rodzinę i już w swojej rodzinie kontuuje polską tradycję. Jestem szczęśliwa, że w rodzinie możemy rozmawiać po polsku, że możemy wspólnie obchodzić te same święta, ponieważ jesteśmy wszyscy Polakami.

Czy mijający rok był dla pani pomyślny?

Ten rok, tak jak i każdy, był bardzo pracowity. W tym roku było mnóstwo nowych wyzwań, mieliśmy nowe ciekawe projekty. Większym takim akcentem było to, że w tym roku nasz zespół i inne polskie zespoły wzięły udział w litewskim państwowym święcie Święto Pieśni. Oczywiście podczas święta śpiewaliśmy litewskie piosenki i tańczyliśmy litewskie tańce, ale było bardzo przyjemnie podczas uroczystości wśród uczestników słyszeć polską mowę. Braliśmy udział w różnych festiwalach. Takim większym naszym wyjazdem to był wyjazd do Gruzji, gdzie promowaliśmy polską kulturę, tańczyliśmy polskie tańce.

Jesteście najstarszym polskim zespołem ludowym na Litwie. Polski Zespół Artystyczny Pieśni i Tańca „Wilia” w przyszłym roku będzie obchodził 70-lecie działalności. Czy już rozpoczęły się przygotowania do jubileuszu?

7.>>

6.>>

W 2025 roku nasz zespół będzie obchodził 70-lecie działalności artystycznej. Na razie jest trochę za wcześnie na przygotowania artystyczne. Ale pierwszy krok już zrobiliśmy, udało się zarezerwować salę na koncert jubileuszowy i mamy konkretną datę występu — 22 listopada 2025 roku. Mam nadzieję, że w tym roku nic się nie stanie, jak to było pięć lat temu, gdy obchodziliśmy 65-lecie i nadeszła pandemia. Mieliśmy też zarezerwowaną salę, ale z powodu pandemii musieliśmy odwołać występ na żywo. Ale wtedy zrobiliśmy w mniejszej sali wersję filmowaną; oczywiście takiego efektu nie było, jak byłoby to na żywo. Planujemy, że na koncercie jubileuszowym wystąpią różne pokolenia zespołu.

Jak zmieniał się zespół w ciągu tych lat?

Tak jak i w życiu wszystko się zmienia, tak samo i zmieniało się w zespole. Zespół przeżywał mnóstwo wzlotów i upadków. Były i bardzo trudne momenty. Przecież nasz zespół mógł już nie istnieć, wszyscy chyba pamiętają, jak zabrali naszą siedzibę, która znajdowała się w Pałacu Związków Zawodowych. Wtedy nie było etatów dla kierowników zespołów, a to nasz chleb, ponieważ kierownik

zespołu to praca tak jak i każda, za którą otrzymuje się wypłatę. Przez kilka lat pracowaliśmy za darmo, dla idei, tylko żeby zespół się nie rozpadł. Ale to było i minęło. Na szczęście teraz już przez dłuższy czas jesteśmy na wysokim poziomie, który podtrzymujemy.

W ciągu tych lat zespół stał się dużą rodziną. Wszystko się zmienia, ale ta miłość do zespołu, miłość do polskiego folkloru — ona się nie zmienia. W dzisiejszych czasach, kiedy wszyscy żyjemy w telefonach i komputerach, to bycie w zespole jest bardzo ważne, właśnie tu mamy do czynienia z podtrzymaniem kontaktów na żywo. Zespół daje dobry start na przyszłość, bo scena uczy wielu rzeczy.

Co dla pani osobiście znaczy ten zespół?

Do zespołu przyszedł, kiedy byłam tylko po studiach konserwatorium. To były lata 90. Do zespołu zaprosiła mnie moja nauczycielka — Czesława Bylińska Rymaszek. Ona wówczas była moją nauczycielką w szkole muzycznej.

Dla mnie zespół jest nieodłączny od mojego życia. Inne prace mają swój czas; na przykład człowiek pracuje od ósmej do piątej. Teoretycznie praca w zespole też tak powinna wyglądać, ale tak nie

jest. Ja w zespole pracuję 24 godziny na dobę siedem dni w tygodniu, ponieważ zespół to żywy organizm. W zespole pracuję jako kierownik artystyczny i chórmistrz, ale wykonuję o wiele więcej prac. Zespół jest społeczną organizacją i żeby zdobyć jakieś fundusze, trzeba pisać różne projekty, następnie je realizować, rozliczać, a na to trzeba dużo czasu. Oczywiście do tego mnie nikt nie zmusza, robię to z własnej woli.

Zbliżają się Święta Bożego Narodzenia, Nowy Rok. Czego by pani życzyła sobie i swoim bliskim z tej okazji?

Życzę, żeby polska gazeta na Litwie istniała. Bo nasz zespół Wilia i gazeta to były początki polskości tu na Litwie. Żeby Polska społeczność na Litwie brała aktywny udział w wydarzeniach polskich na Litwie. Oczywiście życzę wszystkim dobrego zdrowia, dostatku w rodzinie i satysfakcji z tego, co robią. Bardzo dobrze, że mamy ten dom polski, ponieważ tutaj odbywa się bardzo dużo polskich imprez i dzięki temu możemy się ze sobą spotykać. Dom Kultury Polskiej to taki skraweczek Polski.

Rozmawiała
Honorata Adamowicz
Fot. archiwum pryw. R.B.

Mam nadzieję, że w tym razem nic się nie stanie, jak to było pięć lat temu, gdy obchodziliśmy 65-lecie i nadeszła pandemia. Mieliśmy odwołać występ na żywo. Ale wtedy zrobiliśmy w mniejszej sali wersję filmowaną — wspomina rozmówczyni

Syria: Upadek reżimu Asada świadczy o słabości Rosji, Iranu i Hezbollahu

Upadek reżimu Baszara al-Asada, z pewnością świadczy o porażce Władimira Putina na arenie międzynarodowej, sądzi politolog Andrzej Pukszt. Dodaje jednak, że raczej nie będzie miało wpływu na rosyjską agresję w Ukrainie.

Antoni Radczenko

Upadek Baszara al-Asada, z pewnością stał się największą sensacją, ubiegłego weekendu. „Reżim Asada nareszcie upadł. Ten reżim brutalnie traktował, torturował i zabił dosłownie setki tysięcy niewinnych Syryjczyków. Upadek reżimu jest fundamentalnym aktem sprawiedliwości. To moment historycznej okazji dla długo cierpiącego narodu Syrii, aby zbudować lepszą przyszłość dla swojego kraju” — oświadczył w niedzielę prezydent USA Joe Biden.

CO DALEJ?

W podobnym tonie wypowiedział się również sekretarz generalny ONZ Antonio Guterres. „Po 14 latach brutalnej wojny i upadku reżimu dyktatorskiego naród syryjski może dziś wykorzystać historyczną szansę na zbudowanie stabilnej i pokojowej przyszłości” — oświadczył wysokiej rangi funkcjonariusz. Dodając, że o przyszłości kraju zadecydują sami Syryjczycy. „Należy przywrócić suwerenność, jedność, niepodległość i integralność terytorialną Syrii” — podkreślił sekretarz generalny ONZ.

Do niedawna Syria dla Władimira Putina była jednym z głównych, obok Ukrainy, miejsc do wielkich rozgrywek geopolitycznych. Ucieczka dyktatora do Rosji, wraz z rodziną, z pewnością zmieniła równowagę sił w regionie.

— Na obecnym etapie chyba jeszcze trudno ocenić, jak będzie rozwijała się sytuacja. Pierwszy komentarz byłby taki. Pomoc Rosji nie zadziałała, ponieważ grupy powstańcze faktycznie po kilku dniach przejęły kontrolę nad krajem. Wzięły kontrolę nad głównymi miastami i stolicą państwa

■ Rządy Baszara al-Asada w Syrii zakończyły się ubiegłej niedzieli Fot. AFP-ELTA

— oświadcza dla „Kuriera Wileńskiego” politolog Uniwersytetu Wiktolda Wielkiego Andrzej Pukszt.

SYRIA NA ROZDROŻU

Rosja od ponad dwóch lat walczy w Ukrainie. Brak szybkiego zwycięstwa nad Kijowem pokazał światu, że Federacja Rosyjska nie jest tak silnym państwem, na jakie wyglądało. Porażka w Syrii jeszcze bardziej ukazała słabość Moskwy.

— Z jednej strony upadek Asada świadczy o słabości Rosji, Iranu i Hezbollahu. Z drugiej — to jest niewątpliwe zwycięstwo Erdoğan, który wspierał powstańców. Z trzeciej, z pewnością teraz Syria jest na rozdrożu. Jeśli rozpocznie się wojna domowa, to Europa i Turcja może doczekać się dużej fali uchodźców. Oczywiście jest drugi scenariusz. Bardziej pozytywny. Islamiści, którzy zajęli stolicę, będą współpracować i układać się z innymi grupami opozycyjnymi. Na obecnym etapie deklarują, że

chcą układać się z Izraelem, Stanami Zjednoczonymi i Turcją. Sama Turcja sądzi, że ponad dwa miliony uchodźców z Syrii, którzy obecnie są u nich, powróci do ojczyzny. Taki scenariusz jest możliwy, ale nie wiemy na ile. Teraz Syria jest na wielkim rozdrożu — oświadcza Pukszt.

Niezależnie od wizerunkowej porażki upadek reżimu Baszara al-Asada niekoniecznie powinien oznaczać dobre wieści dla Ukrainy.

— Sytuacja jest następująca, gdyby Moskwa lub Teheran mieli wystarczająco sił, to z pewnością pomogliby Damaszkowi. Dlatego ta sytuacja pokazuje, że Rosja nie jest super silna. Tym niemniej to nie ma większego przełożenia na wojnę w Ukrainie. Raczej dla Putina jest ważniejsze zwycięstwo w Ukrainie. To tam on rzuca główne siły. Robi to też w kontekście prezydentury Donalda Trumpa. Najbliższy miesiąc do inauguracji będzie bardzo trudny dla Ukrainy — oświadcza Andrzej Pukszt. ■

Marszałek Małgorzata Kidawa-Błońska ogłosiła konkurs SENAT–POLONIA 2025

Marszałek Małgorzata Kidawa-Błońska 6 grudnia br. ogłosiła, że rusza konkurs ofert SENAT–POLONIA 2025 na realizację zadań publicznych z zakresu opieki nad Polonią i Polakami za granicą.

Jak poinformowała podczas konferencji prasowej, środki na Polonię zwiększą się siedmiokrotnie — do ponad 70 mln zł. „Wielokrotnie słyszeliśmy ze strony organizacji polonijnych, że chcą współpracować z Senatem, bo mają do nas zaufanie (...) Ponad 70 mln zł pozwoli na realizację ważnych i ciekawych działań Polonii na całym świecie. Dzięki nim senackie wsparcie Polaków za granicą będzie mocniejsze” — podkreśliła marszałek Senatu. „Chcemy, aby konkurs przebiegał sprawnie, tak aby już w marcu 2025 r. pieniądze trafiły do organizacji polonijnych” — dodała. Wyraziła nadzieję na dobrą współpracę z uczestnikami konkursu. „Gwarantujemy transparentność przebiegu konkursu (...) Oferty będą oceniane przez ekspertów” — zapewniła. Jak mówiła, „chcemy, aby każda senacka decyzja miała akceptację Polonii”. Marszałek Małgorzata Kidawa-Błońska podkreśliła też, że priorytetem dla Senatu jest wsparcie aktywizacji młodego pokolenia Polaków za granicą.

W ocenie koordynatora ds. spraw Polonii i Polaków za granicą Roberta Tyszkiewicza tegoroczny konkurs polonijny pokazał, że oczekiwania Polonii wobec Senatu są ogromne. Złożone oferty pięciokrotnie przewyższyły senacką pulę środków na ten cel. Siedmiokrotnie zwiększona kwota na senacki konkurs w 2025 r. stwarza nowe możliwości działania i pozwala rozszerzyć konkurs o nowe priorytety, m.in. wsparcie mediów polonijnych. Podkreślił, że nie byłoby to możliwe bez starań marszałek Małgorzaty Kidawy-Błońskiej, by Senat dysponował istotnymi środkami na wsparcie Polonii.

W 2025 r. Senat wesprze priorytetowo także: aktywizację młodego pokolenia Polonii i Polaków mieszkających za granicą; wzmacnianie środowisk polskich i polonijnych w krajach zamieszkania, rozwój istniejących i tworzenie nowych struktur polonijnych, promocję Polski i kultury polskiej oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego i historycznego za granicą; działania na

rzecz edukacji polonijnej i Polaków na Wschodzie. Robert Tyszkiewicz poinformował, że organizacje mogą składać oferty konkursowe od 9 grudnia 2024 r. do 31 stycznia 2025 r. za pośrednictwem przyjaznego internetowego generatora wniosków — aplikacji roGRANT. Szczegółowe informacje na temat konkursu będzie można znaleźć na stronie internetowej Senatu.

To już druga edycja konkursu SENAT–POLONIA, organizowanego w ramach środków na Polonię, które w XI kadencji powróciły do Senatu. Dzięki nim Izba może wspierać różne działania na rzecz Polaków mieszkających za granicą.

W konferencji prasowej marszałek Małgorzaty Kidawy-Błońskiej wzięli udział młodzi ludzie z Młodzieżowego Klubu Polskiej Kultury w Enerhodarze w Ukrainie, którzy po inwazji Rosji zostali ewakuowani do Polski. Towarzyszyła im prezes Klubu Ludmiła Kostuszewicz.

senat.gov.pl

„Chcemy, aby konkurs przebiegał sprawnie, tak aby już w marcu 2025 r. pieniądze trafiły do organizacji polonijnych” — powiedziała Marszałek Małgorzata Kidawa-Błońska **Fot. Tomasz Paczos, Kancelaria Senatu**

Krajowa mapa zadłużeń komorniczych: kto i gdzie jest najbardziej zadłużony?

Justyna Giedrońc

„Mapa przedstawia regiony najbardziej, średnio i najmniej zadłużone. Zawarty w niej przekaz pozwoli też dokładniej zrozumieć, co jest najczęstszym powodem niepłacenia długów i w jaki sposób można temu zapobiec” — zapowiedział Irmantas Gaidelis, prezes Litewskiej Izby Komorniczej.

KWOTY SĄ RÓŻNE

— Kwoty zadłużeń w poszczególnych samorządach różnią się nawet kilkakrotnie. Największy wskaźnik odnotowano w rejonach graniczących z Rosją i Białorusią. Najmniej zadłużone są miasta najgęściej zaludnione oraz kurorty. Z kolei najbardziej obciążeni długami są mieszkańcy miejscowości położonych na peryferiach, głównie tych, najsłabiej zaludnionych oraz oddalonych od większych miast — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Jonas Petrikas, członek prezydium Litewskiej Izby Komorniczej.

NAJWIĘCEJ MANDATÓW ZA WYKROCZENIA DROGOWE

Z komunikatu opublikowanego przez tę instytucję wynika, że na tysiąc mieszkańców Birsztan, Połagi rejonu uciańskiego przypada 240–280 niezapłaconych na czas długów. Z kolei na tysiąc mieszkańców samorządu Pagegiai przypada średnio 900 niezapłaconych na czas długów, w samorządach wareńskim i solecznickim zarejestrowano średnio 690–730 zadłużeń na tysiąc mieszkańców. Mieszkańcy tych trzech samorządów przodują także pod względem niezapłaconych mandatów administracyjnych — ich liczba jest tu dwukrotnie większa od średniej krajowej. Na każdego mieszkańca wymienionych samorządów przypada średnio po 127 euro nieuiszczonej grzywny. W samorządach Neryngi, Birsztan

Z inicjatywy Litewskiej Izby Komorniczej rozpoczęta została krajowa mapa zadłużeń komorniczych. Najbardziej zadłużoną grupą wiekową na Litwie są osoby w średnim wieku.

Kwoty zadłużeń komorniczych w poszczególnych samorządach różnią się nawet kilkakrotnie. Najmniej zadłużone są miasta najgęściej zaludnione oraz kurorty **Fot. Marian Paluszkiewicz**

oraz rejonu uciańskiego suma ta stanowi 24 euro. We wszystkich samorządach kraju najwięcej mandatów dotyczy wykroczeń drogowych.

„KOLEKCJONOWANE” DŁUGI

Dłużnicy często nadużywają prawa. „Niepłacenie długów jest nie tylko bezpośrednio związane z wskaźnikami ekonomicznymi poszczególnego regionu, poziomem zatrudnienia mieszkańców, ale też z dochodami z nielegalnych źródeł. Nie sposób odzyskać dług, jeżeli osoba zadłużona ma nieujawnione dochody. Zdarza się, że długi są »kolekcjonowane« aż ulegają przedawnieniu i zostają umorzone” — oświadczył Irmantas Gaidelis.

Pomimo niespłaconych na czas mandatów za wykroczenie drogowe, mieszkańcy Litwy mają wysokie zadłużenia alimentacyjne.

Dłużników alimentacyjnych najwięcej odnotowano w Kiełmach, Rośieniach i Pojegach. Na tysiąc mieszkańców przypadają tu średnio 34 zadłużenia alimentacyjne.

Najwięcej dłużników mieszka w samorządach okmiańskim — 452 na tysiąc mieszkańców, radziwiliskim — 441, kielmskim — 430. Najmniej dłużników jest w Birsztanach — 138 na tysiąc mieszkańców, Połędzie — 145 oraz w rejonie kłajpedzkim — 151.

NIUREGULOWANE DŁUGI NA KWOTĘ 704,2 MLN EURO

Najbardziej zadłużoną grupą wiekową na Litwie stanowią osoby w wieku 35–44 lat. Stanowią oni 32 proc. osób, których nieuregulowane długi na kwotę 704,2 mln euro przekazane są komornikom.

42,3 mln euro stanowią kary administracyjne, blisko 67 mln euro zadłużenia alimentacyjne, 506,3 mln euro stanowią zadłużenia wobec osób fizycznych i podmiotów prawnych, w tym wierzytelności hipoteczne, długi kredytowe i inne.

Średnio kwota zadłużenia przekazanego komornikom w ub. roku na Litwie wyniosła 2 651 euro, na Łotwie — 3 923 euro, w Estonii — 3 132 euro. ■

Kandydaci do tytułu

Polak Roku 2024

Renata Brasel

Kierowniczka artystyczna
Polskiego Zespołu
Artystycznego Pieśni
i Tańca „Wilia”

Robert Duchniewicz

Prawnik, polityk i samorządowiec,
wiceprzewodniczący LSDP,
od 2023 r. mer
rejonu wileńskiego

Renata Dunajewska

Dziennikarka polskiej
redakcji radiowej litewskiego
nadawcy publicznego LRT

Janina Gieczewska

Wieloletnia redaktorka podręczników,
wieloletnia społeczniczka w ZPL
i innych organizacjach, w latach 2001–
2019 przewodnicząca Polskiej Sekcji
Wileńskiej Wspólnoty Więźniów
Politycznych i Zesłańców

ks. Henryk Naumowicz

proboszcz parafii
w Szumsku

Konstanty Radziwiłł

Były ambasador Rzeczypospolitej
Polskiej na Litwie

Marzena Suchocka

Choreograf Polskiego Zespołu
Artystycznego Pieśni i Tańca
„Wilia”

Waldemar Szełkowski

Nauczyciel historii w Gimnazjum im.
Józefa Ignacego Kraszewskiego
w Wilnie

Helena Szymanel

Emerytowana pracowniczka
Litewskiego Centralnego
Archiwum Państwowego
w Wilnie

Dariusz Żybort

Lekarz, prezes Społecznego Komitetu
Opieki nad Starą Rossą, inicjator
corocznych kwest
„Pomnikom Rossy”

Plebiscyt Czytelników „Kuriera Wileńskiego” – „Polak Roku 2024”

Zgłaszany kandydat:.....

Imię, nazwisko:.....

Adres:.....

Telefon zgłaszającego:.....

Zgłoszenia (liczba kuponów nie jest ograniczona, w jednej kopercie może być dowolna liczba kuponów) prosimy nadsyłać do 31 grudnia br. na adres redakcji: Birbynių g. 4a, 02121 Vilnius z dopiskiem „Polak Roku 2024”. Kuponów można również wrzucać do specjalnej skrzynki, która jest umieszczona w recepcji Domu Kultury Polskiej w Wilnie. Dane kontaktowe są opcjonalne – w przypadku ich braku zgłaszający nie uczestniczy w konkursie dla głosujących.

Walka z korupcją: pomiędzy nadal żywą „kulturą podziękowania” a nepotyzmem

Antoni Radczenko

Na poziomie zwykłego człowieka najbardziej widocznym przejawem korupcji jest łapówkarstwo. Pod tym względem, w ostatniej dekadzie, Litwa ma niemałe osiągnięcia. Liczba osób, które dały łapówkę zmniejszyła się z 24 proc. badanych do 9. Nie oznacza to jednak, że problem korupcji został zmarginalizowany.

PROBLEM Z LEKARZAMI

Przez mieszkańców do najbardziej skorumpowanych instytucji zaliczane są takie jak placówki zdrowia, Sejm, sądy, samorządy, a także politycy oraz partie polityczne.

— Jedną z przyczyn zaliczenia placówek zdrowia do najbardziej skorumpowanych jest to, że w tym miejscu z przypadkami łapówkarstwa mieszkańcy spotykają się bezpośrednio. Z badań wynika, że średnio co dziesiąty pacjent sądzi, że oczekuje się od niego łapówki. To jest dwa razy większy wskaźnik niż średnia Unii Europejskiej. Niestety w tej dziedzinie jest nadal żywa „kultura podziękowania”, polegająca na tym, że nieoficjalne zadośćuczynienie, na przykład za zabieg chirurgiczny, przez część społeczeństwa nadal nie jest uważane za korupcję — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Dovilė Andrijauskaitė, rzeczniczka prasowa Służby Badań Specjalnych (STT), której zdaniem państwowa prewencja antykorupcyjna powinna iść w stronę większej efektywności.

W podobnej tonacji wypowiada się również Transparency International.

— Mówiąc o placówkach służby zdrowia, trzeba pamiętać, że łapówkarstwo ma tutaj duży kontekst historyczny, z którym społeczeństwo musi się zmagać. W przypad-

Korupcja na Litwie z pewnością dziś nie ma takich rozmiarów, jakie pamiętamy przykładowo z początku lat 90-tych XX w., tym niemniej zdaniem ekspertów nadal stanowi problem.

ku wspólnoty lekarskiej społeczeństwo powinno bardzo klarownie wyartykułować, że korupcja nie jest tolerowana. Pacjent powinien być świadomy tego, jak ma zachowywać się w placówce zdrowia, aby nie było żadnych pretekstów do niejasności. Są różne przypadki. Na przykład lekarz może być zmęczony i poświęcić mniej uwagi pacjentowi. Pacjent to może odebrać jako sygnał, że oczekuje dodatkowego zadośćuczynienia — mówi Ingrida Kalinauskienė szefowa litewskiej filii Transparency International.

GDZIE JEST GRANICA MIĘDZY PODZIĘKOWANIEM A ŁAPÓWKĄ

Ze względu na bagaż historyczny oraz zwykłą ludzką wdzięczność trzeba rozróżniać, gdzie mamy do czynienia z podziękowaniem, a gdzie zaczyna się korupcja.

— Taką granicą jest pytanie o cel — po co „dziękujemy”. Jeśli dlatego, że sądzimy, że inaczej nie otrzymamy jakościowej usługi, to wtedy mamy do czynienia z oczywistym

problemem, który musimy rozwiązać — podkreśla szefowa Transparency International.

Z badań STT wynika, że 37 proc. mieszkańców Litwy uważa, że korupcja jest dużym problemem w państwie. W przypadku szefów spółek odsetek jest na poziomie 24 proc., a w przypadku urzędników 28. Poza tym zdaniem 20 proc. zwykłych mieszkańców w ciągu ostatniego roku korupcja się zwiększyła. Takiego samego zdania jest 25 proc. szefów spółek oraz 49 proc. urzędników. Zdaniem 73 proc. mieszkańców największym problemem jest nepotyzm. 56 proc. kierowników spółek twierdzi, że najbardziej korupcja się przejawia podczas zwlekania w podejmowaniu decyzji. Natomiast urzędnicy największy problem dostrzegają w protegowaniu kolegów partyjnych.

POLITYCY I NEPOTYZM

Niezależnie od tego, że liczba przypadków łapówkarstwa maleje, STT dostrzega inny problem — nepotyzm.

13.>>

■ Liczba osób, które dały łapówkę zmniejszyła się z 24 procent badanych do 9

12.>>

— Czyli protegowanie krewnych oraz przyjaciół, członków własnego ugrupowania politycznego, przepychanie przychylnych dla pewnych grup społecznych projektów ustaw — zaznacza przedstawicielka STT.

Według Transparency International zły wizerunek instytucji kojarzonych z polityką wynika z działań samych polityków.

— O partiach politycznych, politykach, posłach na Sejm człowiek najczęściej wyrabia sobie zdanie na podstawie informacji, które do niego docierają w przestrzeni publicznej. Dlatego od wielu lat apelujemy do polityków, zarówno na szczeblu państwowym, jak i samorządowym, aby upubliczniali swoje harmonogramy. Aby ich działania były jak najbardziej przejrzyste. Oczywiście nie można sprowadzać złego wizerunku wyłącznie do braku przejrzystości. Wszyscy dobrze pamiętamy „skandal paragonowy” wśród samorządowców. Zwleknięcie partii politycznych z wypowiedzeniem się o konkretnej sprawie również wpływa na odbiór polityków wśród społeczeństwa — oświadcza Ingrida Kalinauskienė.

INDEKS PERCEPCJI KORUPCJI

Zgodnie z Indeks Percepcji Korupcji za rok 2023, który szykuje Transparency International, Litwa otrzymała 61 punktów ze 100 możliwych. Dzięki czemu uplasowała się na 34 miejscu na liście państw świata oraz na 12 wśród krajów UE.

— Pod względem korupcji w Unii Europejskiej Litwa znajduje się gdzieś pośrodku. Na tle państw sowieckich naprawdę wyglądamy dobrze. Jednak z racji tego, że Litwa bardziej wzoruje się na państwach Europy Północnej, to naprawdę musimy popracować. Do tego potrzebna jest przede wszystkim wola polityczna — powiedziała Ingrida Kalinauskienė.

W porównaniu z rokiem 2022 Litwa straciła jeden punkt, tym niemniej zachowała to same miejsce w przypadku państw unijnych.

— Zewnętrzni eksperci pozytywnie oceniają zatwierdzone na Litwie prawne mechanizmy prewencyjne do walki z korupcją, tym niemniej indeks sygnalizuje, że Litwa powinna

Zdaniem mieszkańców służba zdrowia jest zaliczana do najbardziej skorpumpowanych instytucji

doskonalić wdrażanie w życie tych mechanizmów. Ujemny wynik pokazuje, że w poprzednim roku instytucjom państwowym zabrakło aktywności we wdrażaniu antykorupcyjnej polityki na Litwie. Dlatego niezbędne jest przeanalizowanie dotychczasowych działań, aby uzmysłowić sobie, jakie innowacyjne działania są priorytetowe do przeciwdziałania korupcji w takich dziedzinach jak przetargi publiczne, zdrowie publiczne, praca samorządów, ochrona środowiska oraz energetyka — oświadcza Dovilė Andrijauskaitė.

W 2023 r. STT wszczęło 88 dochodzeń przedsądowych, czyli o 24 proc. więcej niż w roku 2022. Do sądu

przekazano 16 spraw, w wypadku których dochodzenie trwało do 24 miesięcy oraz 11, kiedy śledztwo trwało ponad dwa lata.

9 grudnia jest obchodzony Międzynarodowy Dzień Przeciwdziałania Korupcji, który został wyznaczony na początku XXI w. przez ONZ. Pierwsze obchody odbyły się w roku 2004 w Meksyku. Dzień ten został wyznaczony w celu przypomnienia o globalnym zaangażowaniu w walkę z korupcją, która jest problemem ogólnosiwiatowym.

Fot. Marian Paluszkievicz

TVP
WILNO

Rys. Władysław Mickiewicz

XXI Festiwal „Bajeczki z przedszkolnej półeczki”: „Występy pokazują, co daje polskie przedszkole”

Honorata Adamowicz

— W tym roku już po raz dwudziesty pierwszy się spotykamy i sędzę, że to, co dzisiaj widzimy na scenie, jest wspaniałe. Te występy pokazują nam przede wszystkim, co daje polskie przedszkole, jak język ojczysty kształtuje dzieci, jak się nim posługują. Rodzice to widzą — to po pierwsze, a po drugie — jest to wizytówka polskich przedszkoli zachęcająca do korzystania z ich oferty. Wszyscy są naprawdę bardzo dobrze przygotowani — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Krystyna Dzierżyńska, prezes Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”.

WIZYTA ŚWIĘTEGO MIKOŁAJA

Już od rana wszyscy byli podekscytowani przybyciem specjalnego gościa, gdyż do DKP z workiem pełnym prezentów przyjechał również święty mikołaj. Przedszkolacy odważnie przedstawiali swoje przedstawienia na dużej sali, a mikołaj w zamian obdarowywał maluchy prezentami i pozował do wspólnych zdjęć.

— W tym roku wszyscy zostali wyróżnieni i otrzymali prezenty. Każde dziecko otrzymało słodczyce a przedszkole — zaproszenie do księgarni Elephas, gdzie będzie mogło wybrać potrzebną lekturę. W tym roku każdy uczestnik zostanie zwycięzcą. Dzieci są naprawdę wspaniałe. Widać, jak dużo wysiłku włożyły w swoje występy. Ogrom pracy oczywiście w te występy włożyli także rodzice i nauczyciele. Za to chcemy im bardzo mocno podziękować, ponieważ te wszystkie piękne stroje, to całe przygotowanie to jest ogrom pracy. Na scenie dzieci występują 10-15 minut, ale zanim wyjdą na scenę, zanim wystąpią, trzeba w to włożyć napraw-

6 grudnia w Domu Kultury Polskiej w Wilnie odbyło się tradycyjne spotkanie przedszkolaków z polskich przedszkoli „Bajeczki z przedszkolnej półeczki”. Była to już XXI edycja przeglądu spektakli przedszkolnych.

Już od rana wszyscy byli podekscytowani przybyciem specjalnego gościa, gdyż do DKP z workiem pełnym prezentów przyjechał również święty Mikołaj **Fot. autorka**

dę bardzo dużo wysiłku. To jest praca niejednego miesiąca, jesteśmy bardzo wdzięczni wszystkim tym, którzy przyczynili się do dzisiejszej uroczystości — podkreśla Krystyna Dzierżyńska.

Na scenie zaprezentowały się dzieci z 13 placówek przedszkolnych w Wilnie oraz rejonach wileńskim i solecznickim.

Organizatorem XXI edycji przeglądu jest Stowarzyszenie Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”. Festiwal wspiera Wydział Konsularny Ambasady RP w Wilnie.

Wyróżnieni uczestnicy festiwalu

1. Żłobek – Przedszkole „Kasztan” w Wilnie: „Gwiazdkowa bajeczka”;
2. Żłobek – Przedszkole „Płomyczek” w Ejszyszkach: „Leśne duszki i grzyby”;
3. Przedszkole w Niemenczynie: „Zamieszanie w krainie bajek”;

4. Żłobek – Przedszkole w Kabiszkach: „Krasnoludki”;
5. Żłobek – Przedszkole w Mejszagole: „Leń”;
6. Żłobek – Przedszkole „Bajka” w Solecznikach „Zimowa kraina Śnieżynki”;
7. Szkoła – Przedszkole „Zielone Wzgórze” w Wilnie „Grzyby”;
8. Żłobek – Przedszkole „Bogatka” w Wilnie: „Jasienka”;
9. Przedszkole „Wiaterek” w Wilnie „Rewia Grzybów”;
10. Żłobek – Przedszkole „Kluczyk” w Wilnie „Ufoludki”;
11. Żłobek – Przedszkole „Falka” w Wilnie „Nie miały aniołki choinki na święta”;
12. Żłobek – Przedszkole „Uśmiech” w Wilnie „Jasienka”;
13. Grupa przedszkolna Szkoły Łazdinai w Wilnie „Przygody minionków”.

Zawód przyszłości, za wykonywanie którego nadal płacone jest zbyt mało

Honorata Adamowicz

Pacjenci już teraz długo czekają na usługi w placówkach medycznych, a niedobór specjalistów może jeszcze bardziej skomplikować sytuację w najbliższej przyszłości. Liczba opiekunów medycznych (w tym asystentów pielęgniarstwa) w kraju wzrosła o 1 200 osób (15,5 proc.) w ciągu pięciu lat, lecz na rynku pracy nadal jest odczuwalny brak takich pracowników w sektorach zarówno publicznym, jak też prywatnym.

ROŚNIE ZAPOTRZEBOWANIE

— Główne przyczyny rosnącego zapotrzebowania na pielęgniarki i asystentów pielęgniarstwa, to przede wszystkim sytuacja demograficzna (malejąca liczba urodzeń) oraz starzenie się społeczeństwa, czyli zapotrzebowanie na większą liczbę usług leczniczych i opiekuńczych dla osób starszych. Kolejnym powodem braku pielęgniarek i asystentów to charakter pracy — nie każdy może pracować w środowisku, w którym się leczy lub opiekuje chorymi ludźmi. Potrzebna jest empatia, zrozumienie i cierpliwość — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Milda Jankauskienė, rzeczniczka prasowa Służby Zatrudnienia.

Samorządy Kowna i Wilna mają największą liczbę wolnych miejsc pracy dla specjalistów w dziedzinie pielęgniarstwa, z odpowiednio 262 i 171 zarejestrowanymi wakatami. Asystenci pielęgniarstwa są najbardziej poszukiwani w Wilnie i rejonie wileńskim, gdzie na platformie informacyjnej Służby Zatrudnienia opublikowano odpowiednio 224 i 185 ofert pracy.

— Choć w kraju bardzo brakuje pielęgniarek i pomocników, to wcale nie oznacza, że zawód ten jest całkowicie nieatrakcyjny — przynajmniej nasze statystyki pokazują, że ludzie wybierają szkolenia na asystenta opieki. Nie powoduje to jednak, że absolwenci tych kursów chętnie potem podejmują pracę w zawodzie. Kolejną

przyczyną niewielkiej popularności tego zawodu jest uciążliwość pracy; opieka dotyczy ludzi chorych, a wynagrodzenie nie jest konkurencyjne — zaznacza Milda Jankauskienė.

PRZED W SZYSTKIM KOBIETY

Zapotrzebowanie na personel pielęgniarski w kraju utrzymuje się na tym samym poziomie od dwóch lat: w ciągu 10 miesięcy, zarówno w tym roku, jak i w ubiegłym, instytucje opieki zdrowotnej i opiekuńcze ogłosiły 1 tys. wakatów dla specjalistów pielęgniarstwa i 1 100 wakatów dla asystentów pielęgniarstwa. 900 i 1 400 wakatów w 2022 r. Średnio co miesiąc pracodawcy oferują 95 wolnych miejsc pracy dla specjalistów pielęgniarstwa i 113 dla asystentów pielęgniarstwa.

W ciągu 10 miesięcy 600 klientów rozpoczęło poszukiwanie pracy jako pielęgniarka, a 1 tys. jako asystent ds. opieki. W ubiegłym roku liczba osób poszukujących pracy w urzędzie pracy była podobna — odpowiednio 600 i 1,1 tys. osób.

97 proc. osób poszukujących takiej pracy to kobiety. Co drugi klient poszukujący pracy jako pielęgniarka (49 proc.) lub asystentka pielęgniarstwa (58 proc.) to kobieta w wieku powyżej 50 lat.

NIEKONKURENCYJNE PŁACE

Demografia i starzenie się społeczeństwa stanowią coraz większe wyzwanie dla krajowego rynku pracy. Przepaść między popytem a podażą w tej grupie zawodowej pogłębia się i nie ma wystarczającej liczby specjalistów do obsadzenia wakatów w instytucjach opieki zdrowotnej i opiekuńczej.

Asystent pielęgniarstwa to jeden z zawodów często wybieranych przez osoby mieszkające na obszarach wiejskich. Ze powodu rosnącego zapotrzebowania na usługi medyczne nawet w odległych regionach możliwości zatrudnienia pozostają duże. Szkolenie na asystenta pielęgniarstwa jest często wybierane przez osoby starsze, które mają już osobiste doświadczenie w opiece nad swoimi krewnymi. Bariery dla atrakcyjności tej pracy są jednak niekonkurencyjne płace.

Na platformie ofert pracy Służby Zatrudnienia średnia pensja oferowana tej jesieni wynosi 1 773 euro przed opodatkowaniem dla pielęgniarek i 1 257 euro dla asystentów pielęgniarstwa.

TVP
WILNO

Zapotrzebowanie na personel pielęgniarski w kraju utrzymuje się na tym samym poziomie od dwóch lat Fot. Marian Paluszkiewicz

Place Wilna. Łukiszki – dawne wileńskie przedmieście

Justyna Giedrojc

Plac Łukiski jest jednym z największych placów w Wilnie, zajmuje powierzchnię 4 ha. „Plac Marszałka Piłsudskiego (dawniej Łukiski) jeszcze w 1863 r. był zamiejskim pustkowiem, na którym w końcu dzisiejszej ulicy Ofiarnej, na zboczu wzgórza odbywały się krwawe egzekucje nad powstańcami. W związku z tym tragicznym wspomnieniem zamierzone jest wzniesienie na placu pomnika Wyzwolenia, »zadatkiem« czego jest położony w 1922 roku na środku placu skromny kamień z datą »1863« – pisał w wydawnym w 1937 r. przewodniku „Wilno” prof. Juliusz Kłos.

KOŚCIÓŁ ZAMIERZANO ZBURZYĆ

W północnej części placu Łukiskiego stoi barokowy kościół św. św. Jakuba i Filipa z dwiema wieżami oraz klasztor dominikanów.

– Kościół wzniesiono w tym miejscu w 1624 r., obecny budynek pochodzi z przełomu XVII i XVIII w. W czasach sowieckich kościół zamierzano zburzyć. Ostatecznie tak się nie stało, kościół jednak był poważnie zaniedbany. W budynkach klasztornych czynny był Pierwszy szpital sowiecki, w latach 90-tych ub. wieku przemianowany na szpital św. Jakuba. W 1992 r. kościół zwrócono wiernym – opowiada historyk Paweł Giedrojc.

Klasztor zbudowano w XVIII w. W 1723 r. pisarz ziemi oszmiańskiej Stefan Ślizień ufundował szpital i przeznaczył cztery tysiące złotych na utrzymanie dwunastu ubogich – od tego momentu zaczyna się historia najstarszego przyklasztornego szpitala na Litwie. Dominikanie utrzymywali szpital do 1808 r., kiedy to stał się pierwszym szpitalem miejskim. W szpitalu tym ostatnie dni życia spędził jeden z przywódców powstania styczniowego Zygmunt Sierakowski.

MIJSCIE EGZEKUCJI

W XIX w. na terenie obecnego placu odbywały się egzekucje uczestników

powstania styczniowego. U podnóża Góry Bouffałowej, w końcu ulicy Aukų, mniej więcej w miejscu obecnego parkingu, z rozkazu Murawjowa – przez wilnian nazwanego Wieszatiem – w dniu 27 czerwca 1863 r. stracony został Zygmunt Sierakowski. „Ciężko rannego żandarmi wywlekli ze szpitala św. Jakuba. Nie mógł ustać na własnych nogach. Na oczach przerażonego tłumu dociągnięto go do szubienicy.

Słuchając wyroku stał chwiejąc się oparty o ramię księdza. Jako oficer miał być rozstrzelany, ale okrutny i perfidny Murawjow wydał rozkaz śmierci przez powieszenie. Sierakowski miał 36 lat. Pozostawił żonę oczekującą dziecka. Apolonii Sierakowskiej zapowiedziano, że jeżeli urodzi syna, natychmiast go zabiorą. Wywieziono ją na zesłanie do Borowicz. Tam urodziła córeczkę. Dziecko wkrótce zmarło. Jej bracia zostali zesłani lub rozstrzelani” – pisała w książce „Otworła się nadwilejska góra” wileńska dziennikarka Alwida Bajor.

W miejscu tym, gdzie zginął Sierakowski, odbywały się nieprzerwanie krwawe egzekucje na powstańcach styczniowych: roz-

strzeliwanych lub traconych na szubienicy. Tu m.in. zginął liczący zaledwie 23 lata Tytus Dalewski, rodzony brat żony Zygmunta Sierakowskiego, Apolonii. Tu powieszeni zostali: Konstanty Kalinowski, jeden z przywódców powstania, Ignacy Zdanowicz – powstańczy naczelnik m. Wilna i wielu innych.

KAZIUKI PRZYWĘDROWAŁY Z PLACU KATEDRALNEGO

Od 1904 r. plac słynął z kaziukowych jarmarków. Kaziuki przywędrowały z placu Katedralnego, po tym jak wzniesiono tam pomnik Katarzyny II i odbywały się na Łukiszki do 1944 r.

W 1952 r. pośrodku placu postawiono pomnik Lenina. W związku z budową pomnika kamień ze skromnym napisem „1863” przeniesiono bliżej kościoła. Po odzyskaniu przez Litwę niepodległości stanął tu drewniany krzyż z litewską ornamentyką ludową. Pomnik wodza rewolucji zdemontowano w 1991 r. Zdjęcie demontażu obiegło całą prasę światową i stało się symbolem upadku komunizmu.

W 2017 r. dobiegła końca trwająca prawie dwa lata rekonstrukcja placu.

17.>>

■ Renowację placu Łukiskiego zakończono w 2017 r. Fot. Marian Paluszkievicz

16.>>

SIEDZIBA GESTAPO I KGB

W południowej części placu (al. Giedymina 40) znajduje się wzniesiony w 1890 r. budynek Sądu Okręgowego.

– W czasie okupacji hitlerowskiej mieściła się w nim siedziba gestapo, podczas okupacji sowieckiej – KGB. Na fasadzie gmachu wykute zostały imiona i nazwiska uczestników ruchu oporu, którzy tu zginęli. Obok postawiono niewielki pomnik – piramidę z polnych kamieni, zebranych w różnych miejscach Litwy. W budynku przy ulicy Ofiarnej (Aukų 2A) działa jedyne w swoim rodzaju Muzeum Ofiar Ludobójstwa – opowiada Paweł Giedroyc.

Ciała zamordowanych w więzieniu KGB zostały potajemnie zakopane na terenie dworu w Tuskulanach w dzisiejszej dzielnicy Żyrmunai.

– W 1994 r., kiedy przystąpiono do prac restauratorskich przy tym obiekcie, natrafiono na doły, w których znaleziono szczątki ponad 700 osób zamordowanych w latach 1944–1947 w więzieniu KGB. Na liście potajemnie pochowanych w masowych grobach znaleźli się uczestnicy zbrojnego i niezbrojnego antysowieckiego ruchu oporu, uczestnicy powstania czerwcowego 1941 r. i bojownicy polskiej podziemnej Armii Krajowej. Część zabitych została oskarżona o współpracę z nazistami, udział w Holokauście lub zbrod-

■ W poł. XIX w. Łukiszki były wileńskim przedmieściem Fot. wikipedia

nie popełnione na ludności cywilnej. Wśród zabitych byli ludzie różnych narodowości: Litwini, Rosjanie, Polacy, Niemcy, Białorusini, Łotysze, Ukraińcy, Żydzi, po jednym Estończyku, Uzbeku, Tatarze, Osetyjczyku, Czuwaszu, Ormianie i Udmurcie – opowiada w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Dovilė Lauraitienė, kierowniczka Kompleksu Memorialnego Tuskulanum.

SŁYNNNE WILEŃSKIE GIMNAZJUM

Wzdłuż wschodniej krawędzi placu Łukiskiego biegnie ulica Va-

sario 16-osios (16 lutego), jej przedłużeniem jest ulica Tauro (Turza). U wylotu ulicy wznosi się Góra Boffałowia (lit. Tauro). Roztacza się stąd szeroka panorama miasta. Przy ul. Tauro 20 znajduje się Wyższa Szkoła Transportu im. Petrasa Vileišisa. W okresie międzywojennym działało tu słynne wileńskie Gimnazjum im. Zygmunta Augusta, w którym m.in. uczyli się dwaj laureaci Nagrody Nobla – Czesław Miłosz (1980, w dziedzinie literatury) oraz Andrew W. Schally (1977, w dziedzinie medycyny). ■

■ Kaziuki na ówczesnym placu Marszałka Piłsudskiego (1938) Fot. Nacionalinis skaitmeninis archyvas

Na rynku monet dwaj nowi gracze — złota 100- i 20-eurówka

Aleksander Borowik

Bank Litewski zrobił świąteczny prezent garstce ludzi — kolekcjonerom numizmatów. Wyemitował okolicznościowe monety o nominałach 100 i 20 euro poświęcone sztucznej inteligencji. Złota kosztuje 1 340 euro, a srebrna — 130.

Złote zostały poprzez internet wymiecione w ciągu kilku minut, a srebrne jeszcze można nabyć.

„HOLD” SZTUCZNEJ INTELIGENCJI

Jak nas poinformowano w banku centralnym — tematyka okolicznościowych monet jest poświęcona w swoistym „holdzie” sztucznej inteligencji, która stała się już nieodłączną częścią naszego życia codziennego, więc nie można ignorować tego zjawiska.

BITE LUSTRZANYM STEMPEM

Nowe monety spełniają najwyższe standardy jakości — „Proof-like”. Jest to „stempel lustrzany” — określenie odnoszące się do bicia monety w sposób pozwalający na osiągnięcie estetycznego efektu idealnie wypolerowanego, lustrzanego tła i matowego rysunku.

Złota moneta jest nominału 100-eurowego, metal próby 917 i waży 15,55 gram, a srebrna 20-eurowa jest wagi 32,80 gram. Obecnie 1 gram złota kosztuje 80,74 euro.

FALA OBURZENIA

Niewielki nakład okolicznościowych monet — 750 i 3 000, wywołał oburzenie chętnych do ich zakupu, ponieważ niektórzy w ogóle nie mogli zalogować się na stronę banku, by zarezerwować wymarzony nabytek.

Na stronie internetowej Banku Litwy złota moneta o nomina-

Dziś, 10 grudnia, do obiegu monet litewskich mają się wtoczyć nowe krążki pieniężne. Nie będzie ich jednak ani w portmonetkach zwykłych klientów sklepów, ani w szufladach kas. Bo choć to jest pieniądz wymienialny, to o wartości ponad stukrotnie większej niż wybity na awersie.

„Przepraszamy, jeśli komuś nie udało się kupić złotej monety i zapraszamy do zakupu srebrnych monet o tej samej tematyce” — mówi Deivis Stankevičius, dyrektor Departamentu Kasy Banku Litwy

le 100 euro w kształcie sześcianu była dostępna za 1 340 euro, natomiast srebrna o nominale 20 euro — jeszcze jest do kupienia za 130 euro.

„WSPÓŁCZUJEMY PANU...”

Jeden z internautów napisał w mediach społecznościowych, że wiedział, iż nakład tych monet jest bardzo mały, dlatego przygotowywał się do zakupu z wyprzedzeniem i dokładnie o godzinie 8.00 był już połączony ze sklepem internetowym.

Jednak przez następne 8 minut na owej stronie pojawiała się okienko z informacją, że witryna jest zbyt obciążona.

„A o godzinie 8.08 wszystkie złote monety były już sprzedane!” — oburzał się mężczyzna, bo był bardzo zawiedziony tą sytuacją.

„Poinformowałem o tym Bank Litwy, ale odpowiedź brzmiała: »współczujemy...«. Uważam, że jest to niegodne swego imienia zachowanie szacownej państwowej instytucji!

19.>>

Monety Banku Litwy

W tym roku Bank Litwy wyemitował także monety okolicznościowe o nominale 20 euro z okazji 28. Igrzysk Olimpijskich w Paryżu i 100. rocznicy litewskiego ruchu olimpijskiego oraz monety o nominale 20 euro z okazji członkostwa Litwy w NATO i w Unii Europejskiej, a także inne monety okolicznościowe.

Bank Litwy wyemitował już prawie 200 monet okolicznościowych i kolekcjonerskich oraz 23 ich komplety.

18.>>

Wcześniej na rynku pieniędzy byli pośrednicy (m.in. autoryzowani przez Lietuvos bankas), którzy — co prawda pobierali 3-5 proc. marżę, ale zapewniaли zakup banknotów i monet. Poza tym nakład był jednoznacznie zbyt mały wobec zapotrzebowania rynku” — narzekał internauta.

SPRZEDAŻ — 15 MINUT! CO WINDUJE CENĘ?

Dyrektor Departamentu Kasy Banku Litwy Deivis Stankevičius powiedział, że popyt na złote monety kilkukrotnie przekraczał zaplanowany nakład, dlatego praktycznie wszystko było zarezerwowane już w pierwszych minutach sprzedaży, która trwała do 15 minut. „Sprzedaż wartości numizmatycznych drogą mailową w sklepie odbywa się w taki sposób, aby stworzyć wszystkim osobom jednakowe warunki korzystania z usług zakupu wartości numizmatycznych świadczonych przez Bank Litwy” — powiedział Deivis Stankevičius i zaznaczył, że nie ma jednak gwarancji, że i w przyszłości wszyscy chętni będą mogli kupić je poprzez internet. Dodatkowo — ze względu na bardzo duże obciążenie poczty elektronicznej w tym czasie.

Dlaczego „świeżo” wybite monety ze sztuczną inteligencją, podobnie jak inne okolicznościowe, miały ograniczony nakład? No bo limitowane edycje sprawiają, że te numizmaty są bardziej poszukiwane i mogą z czasem znacznie zyskać na wartości. Kolekcjonerzy często polują na monety z małych serii, wiedząc, że ich rzadkość czyni je unikalnymi i cennymi.

SREBRNE JESZCZE SĄ...

„Przepraszamy, jeśli komuś nie udało się kupić złotych monet i zapraszamy do nabycia srebrnych monet o tej samej tematyce. Jest ich jeszcze trochę w sklepie, ale niewiele...” — powiedział Deivis Stankevičius. Wyjaśnił też, że sprzedaż monet odbywa się zgodnie z zatwierdzonymi przez Zarząd Banku Litwy zasadami sprzedaży

Co to jest — moneta okolicznościowa?

Taka moneta upamiętnia ważne wydarzenie, postacie i rocznice historyczne związane m.in. ze światem sztuki, kultury, nauki, przyrody i sportu.

W zależności od sposobu wprowadzania do obrotu monety okolicznościowe dzielą się na: monety obiegowe z wizerunkiem okolicznościowym i monety kolekcjonerskie — wprowadzane do obrotu po cenie wyższej niż ich nominal, najczęściej wykonane z metali szlachetnych, bite specjalnym stemplem.

wartości numizmatycznych, które stanowią, że nie więcej niż 5 proc. całego nakładu przeznaczona jest na potrzeby reprezentacyjne banku oraz muzeów. Pozostała część, czyli większość nakładu przeznaczona jest przede wszystkim do handlu elektronicznego w sklepie. Jeżeli monety nie zostaną wymienione w ten sposób podczas przedsprzedaży, oferowane są do nabycia w kasach fizycznych banków.

Jednak taka sytuacja nie nastąpiła — wszystko zostało sprzedane w przestrzeni elektronicznej.

ZAROBIĆ NA „SZTUCZNYCH MÓZGACH”

W reklamach już się pojawiły pierwsze próby sprzedaży nowych monet. Sprzedawcy nie są skromni i proszą o co najmniej podwójną kwotę wartości!

Sprzedawca z Łotwy sprzedaje nową złotą monetę na platformie Ebay za 2,85 tys. euro. Inny sprze-

dawca z Litwy próbuje już sprzedać tę monetę za 3 tys. euro. A z kolei jeden ze sprzedawców próbuje sprzedać monetę za „ładną” liczbę — 3 333 euro.

Są jednak próby sprzedaży jeszcze wyższe — do 3,5 tys. euro.

Ale niektórzy wskazują, że nie będzie im się żał rozstać ze „złotą inteligencją” i za „zaledwie”... 2 tys. euro. Komu, komu, bo zaraz idę do domu!

Fot. Lietuvos Bankas

Nowe monety spełniają najwyższe standardy jakości — „Proof-like”. Jest to „stempel lustrzany” — określenie odnoszące się do bicia monety w sposób pozwalający na osiągnięcie estetycznego efektu idealnie wypolerowanego, lustrzanego tła i matowego rysunku.

Wyemitowano 750 złotych monet, każda o wartości 1 340 euro, które na wtórnym rynku są już sprzedawane po ok. 3 tys. euro

Członkowie UTW „Optymiści” wzięli udział w projekcie „Poznaj swój kraj”

Projekt, finansowany przez samorząd rej. wileńskiego, miał na celu promowanie wiedzy o dziedzictwie historycznym i kulturowym naszego regionu.

Dzięki wsparciu samorządu udało się zrealizować szereg działań, które przybliżyły mieszkańcom oraz słuchaczom UTW bogactwo naszego kraju. W ramach projektu zorganizowano wycieczki po naszym regionie oraz spotkania z lektorami.

WILNO, MEJSZAGOŁA, SUDERWA

W ramach projektu odbyła się wyjątkowa wycieczka do parku Europy, w której uczestniczyli seniorzy UTW i osoby z Niemenczyna i okolic (40 osób). Była to doskonała okazja do wspólnego spędzania czasu, poznania nowych osób, czerpania radości z uroków przyrody oraz atrakcji, jakie oferuje park Europy.

Po pełnym wrażeń zwiedzaniu przyszedł czas na wspólny obiad, podczas którego mogliśmy wymienić się wrażeniami.

Miała miejsce także wycieczka do pałacu Houwaltów w Mejszagole, co stanowiło wspaniałą okazję do odkrycia uroków Wileńszczyzny. Pałac to 18-wieczna rezydencja o bogatej historii otoczona pięknym parkiem. Mieści się tam muzeum, które prezentuje życie i kulturę regionu Wileńszczyzny. Odwiedziliśmy także muzeum księdza Józefa Obremskiego. Upamiętnia ono życie i działalność zasłużonego kapłana. W tym samym dniu zwiedziliśmy „Vytenio parkas” w Suderwie, gdzie są piękne krajobrazy, stawy mostki oraz inne figury.

INTERESUJĄCE WYKŁADY

Członkowie UTW „Optymiści” z Niemenczyna byli uczestnikami lekcji dotyczącej Czesława Miłosza. Jej lektorem był pan Józef Szostakowski, który przywołał zyciorys poety i jego twórczość. Mówił o jego tęsknocie za Litwą na emigracji. Opowiedział także o jego pobycie na Litwie w 1992 r. już po odzyska-

niu niepodległości. Powrót ten był dla poety pełen nostalgii i wspomnień z dzieciństwa.

Wysłuchaliśmy także lekcji na temat: „Pszczoły i miód — dar natury dla zdrowia”. Dowiedzieliśmy się, że pszczelarstwo ma głębokie korzenie kulturowe na Wileńszczyźnie, co znajduje odzwierciedlenie w tradycjach i folklorze regionu. Pan Wiesław Grudziński, pszczelarz z bogatą wiedzą, opowiadał o życiu pszczół w ulu, w którym każda pszczoła pełni określoną rolę. Ich struktura społeczna składa się z trzech głównych kast. Są to: królowa, robotnice i trutnie, które pełnią ważną rolę w produkowaniu miodu. Miód jest przez ludzi ceniony za swoje właściwości odżywcze i lecznicze.

Kolejny prelegent, pan Tomasz, opowiedział o działalności Armii Krajowej na Wileńszczyźnie. Dowództwo okręgu wileńskiego, na czele z Aleksandrem Krzyżanowskim „Wilkiem”, organizowało opór wobec niemieckiej i sowieckiej okupacji. Wileńszczyzna była zatem ważnym terenem działań AK.

Po każdym z wykładów mieliśmy przerwę na aromatyczną kawę z pysznymi pączkami.

Serdecznie dziękujemy samorządowi rej. wileńskiego za finansowanie projektu „Poznaj swój kraj” oraz wszystkim uczestnikom projektu za zaangażowanie i chęć poznania naszego wspólnego dziedzictwa. ■

Prezes UTW „Optymiści”
Józefa Gulbicka

W ramach projektu odbyła się wyjątkowa wycieczka do parku Europy, w której uczestniczyli seniorzy UTW i osoby z Niemenczyna i okolic
Fot. Archiwum UTW „Optymiści”

Cisza za działaniami: rozmowa o sile wolontariatu

Wolontariat to coś więcej niż praca — to pasja i chęć niesienia pomocy innym. 5 grudnia obchodziliśmy Międzynarodowy Dzień Wolontariusza, wyjątkowy dzień dla tych, którzy z zaangażowaniem poświęcają swój czas, by pomagać innym.

Wbrew temu, co mogłoby się wydawać, życie wolontariusza bywa czasochłonne i wymaga poświęcenia, ale dla wielu jest ono sposobem na rozwój i niesienie dobra.

O wolontariacie rozmawiam z trzema niezwykłymi dziewczynami — Donatą Zapolskytę, Martą Petrušinitę i Ewą Pelecką — które mimo licznych obowiązków, z pasją angażują się w wolontariat.

Patrycja Balcewicz: Do jakiej organizacji uczęszczacie i na czym polega Wasza działalność?

Donata Zapolskytė: Nasza organizacja to portal dziennikarski bendralt, który działa na rzecz wspierania i angażowania społeczności Litwy. Pomagamy ludziom z całego kraju, pisząc i poruszając tematy, które są dla nich aktualne i ważne. Organizujemy spotkania, podczas których ludzie mogą podzielić się swoimi pomysłami, myślami. Udzielamy im wsparcia oraz nagłaśniamy istotne tematy.

Marta Petrušinitė: Całą swoją drogę w wolontariacie rozpoczęłam od schroniska. Moja działalność polega na tym, aby dwa razy dziennie wyprowadzać psy oraz, jeśli jest taka możliwość, sprzątać w ich klatkach.

Ewa Pelecka: Obecnie jestem wolontariuszką w Hospicjum im. bł. Michała Sopočki w Wilnie. W ramach DOFE moja działalność polega na zdobyciu 13 godz. w tym obszarze, aby zaliczyć wolontariat. Z doświadczenia mogę powiedzieć, że jeżeli działalność wolontariatu jest odpowiednio dobrana i naprawdę tobie odpowiada, to w praktyce zapominasz, ile tych godzin powinieneś wykonać i w rezultacie przychodzisz częściej z własnej inicjatywy.

Jakie umiejętności zdobyliście dzięki wolontariatowi?

Donata Zapolskytė: Przede wszystkim nauczyłam się komunikacji z

osobami w różnym wieku i o różnych potrzebach, co wymagało elastyczności i empatii. Rozwinęłam także zdolność organizacji czasu i pracy w dynamicznych warunkach, gdy trzeba szybko reagować na zmieniające się sytuacje. Dodatkowo wolontariat nauczył mnie pracy zespołowej oraz budowania dobrych relacji z innymi ludźmi.

Marta Petrušinitė: Praca ze zwierzętami nauczyła mnie odpowiedzialności i cierpliwości. Wymaga ona dużej empatii oraz umiejętności reagowania na potrzeby zwierząt, co rozwija moje zdolności komunikacyjne. Dodatkowo opieka nad nimi pomogła mi lepiej organizować czas i pracować w zespole, co jest niezwykle ważne w takim wolontariacie.

Ewa Pelecka: Dzięki wolontariatowi w hospicjum stałam się bardziej odporna psychicznie, co pozwala mi lepiej radzić sobie w emocjonalnie trudnych sytuacjach. Nauczyłam się zachowywać spokój w obliczu cierpienia i nieść wsparcie innym, nawet w najbardziej delikatnych momentach. Jed-

nocześnie rozwinęłam swoją empatię — nauczyłam się głębiej rozumieć potrzeby i emocje innych osób.

Jakie emocje odczuwacie, kiedy pomagacie innym?

Donata Zapolskytė: Kiedy pomagam innym, odczuwam przede wszystkim poczucie spełnienia. Cieszę się, że moje działania mogą mieć pozytywny wpływ na czyjeś życie. Świadomość, że mogę komuś pomóc, daje mi ogromną satysfakcję i motywuje do dalszego działania.

Marta Petrušinitė: Pomagając innym, czuję satysfakcję i radość. Mam poczucie spełnienia, wiedząc, że moje działania mają sens i przynoszą realne efekty. Jednocześnie czuję się szczęśliwa, widząc, że moja pomoc przynosi komuś ulgę lub poprawia jego sytuację.

Ewa Pelecka: Pomagając innym, czuję głęboką satysfakcję, wiedząc, że mogę być pomocna, nawet robiąc wydawałoby się niewiele. Towarzyszy mi także świadomość, że moje wsparcie jest naprawdę potrzebne.

22.>>

■ Fot. Patrycja Balcewicz

21.>>

Jakie trudności mogą się przydażyć podczas pracy z innymi ludźmi? Jak sobie z tym radzicie?

Donata Zapolskytė: Pracując z innymi, może się zdarzyć, że trafimy na osoby, które boją się rozmawiać o tematach lub problemach, które są dla nich ważne. Dlatego staram się udzielić wsparcia, wysłuchać ich i zmotywować, aby czuli się pewniej i mogli się dzielić swoimi myślami z innymi.

Marta Petrušaitė: Najczęstsze trudności, które napotykam pracując w wolontariacie, to są różnice w komunikacji, które powodują nieporozumienia, a z nich często wynikają konflikty z powodu różnicy zdań. Często spotykanym problemem jest również brak zaangażowania innych. Niektórzy wolontariusze mogą być mniej zaangażowani lub nie wykonują swoich obowiązków na czas. Jak sobie z tym radzić? Staram się jasno wyrażać swoje potrzeby i oczekiwania, uważnie słuchać innych i pytać, jeśli coś jest niejasne. Ważne jest także, by starać się zrozumieć perspektywę innych ludzi, zachować spokój i unikać impulsywnych reakcji.

Ewa Pelecka: Do dzisiaj nie napotykałam trudności w pracy z innymi ludźmi, dlatego nie mogę udzielić dokładnej odpowiedzi na to pytanie.

Jakie według Was istnieją ważne problemy w dzisiejszym społeczeństwie, o których trzeba mówić?

Donata Zapolskytė: W dzisiejszym społeczeństwie istnieje wiele ważnych problemów, o których warto mówić. Jednym z nich jest zdrowie psychiczne, które wciąż bywa tematem tabu, mimo że coraz więcej osób zmagających się z problemami w tym obszarze. Nie można też zapominać o wpływie dezinformacji w mediach. Rozmawianie o tych problemach to pierwszy krok do ich rozwiązania.

Marta Petrušaitė: W dzisiejszym społeczeństwie ważnymi problemami, o których trzeba mówić, są zdrowie psychiczne, uzależnienie od technologii, kryzys klimatyczny i zanieczyszczenie środowiska. Wciąż zbyt mało uwagi poświęcamy zdrowiu psychicznemu, a uzależnienie od technologii staje się coraz bardziej powszechne. Kryzys klimatyczny i zanieczyszczenia wpływają na naszą przyszłość i zdrowie, dlatego musimy głośniej o tym mówić.

Praca ze zwierzętami wymaga dużej empatii oraz umiejętności reagowania na potrzeby zwierząt, co rozwija moje zdolności komunikacyjne Fot. Freepik.com

Ewa Pelecka: Zauważyłam, że w moim otoczeniu ludzie często nie chcą z własnej inicjatywy brać udziału w różnych aktywnościach grupowych. Nie wiem, jaka jest tego przyczyna, jednak, aby przyciągnąć czyjąś uwagę, często inicjatorom poszczególnych działalności trzeba bardzo się postarać albo nawet coś obiecać w zamian. Warto jednak pamiętać, że korzyści ze społecznej działalności mają większą wartość niż rzeczy materialne. W zamian za swoje zaangażowanie stajemy się bardziej odpowiedzialni, możemy siebie wypróbować w roli lidera i zyskujemy dużo innych nowych doświadczeń.

Donato, opowiedz, jakie były Twoje doświadczenia w pracy z różnymi grupami ludzi w ramach bendra.lt?

Mam doświadczenie w komunikacji z ludźmi w różnym wieku, od najmłodszych dzieci w wieku siedmiu lat aż po osoby starsze. Komunikacja z dziećmi nauczyła mnie cierpliwości, kreatywnego podejścia i umiejętności dostosowywania się do ich poziomu, zrozumienia różnych tematów. Natomiast rozmowy i współpraca z osobami starszymi wymagały empatii, szacunku i dostosowania stylu komunikacji do ich doświadczeń życiowych. To zróżnicowane doświadczenie pomogło mi rozwijać elastyczność w relacjach międzyludzkich.

Marto, jak Ty radzisz sobie z emocjami, kiedy Twoje działania wolontariackie nie idą zgodnie z planem?

Najczęściej budzi to we mnie smutek, ponieważ rozumiem, że nie jestem w stanie pomóc. W takich sytuacjach pomaga mi rozmowa z innymi wolontariuszami, co pozwala znaleźć wsparcie emocjonalne.

Ewo, jak udało Ci się pogodzić obowiązki szkolne z wolontariatem? Czy miałas z tym trudności?

Na początku wydawało mi się, że w codziennym rytmie szkolnym nie znajdę czasu na dodatkowe zaangażowanie. Zrozumiałam jednak, że nie brakuje mi czasu, lecz organizacji. Dzięki technicom planowania udało mi się znaleźć kilka godzin tygodniowo na wolontariat. To może wydawać się niewiele, ale dla osób, którym pomagamy, ma to ogromne znaczenie.

Jakie rady dałybyście innym uczniom, którzy chcieliby zacząć działać jako wolontariusze?

Donata Zapolskytė: Zachęcam, żeby spróbować. Jeśli ktoś nie spróbuje zaangażować się jako wolontariusz, nigdy się nie dowie, czy takie działania społeczne są dla niego interesujące. Wolontariat oferuje wiele różnych możliwości, dlatego warto wybrać dziedzinę, która najbardziej nas ciekawi, i dać sobie szansę na zdobycie nowych doświadczeń oraz rozwój.

23.>>

22.>>

Marta Petrušinitė: Zdecydowanie warto zacząć działać, ponieważ wolontariat wpływa na życie człowieka i wspiera jego rozwój osobisty. Wybierz taki rodzaj wolontariatu, który odpowiada twoim zainteresowaniom — na przykład opiekę nad zwierzętami, pomoc osobom starszym, wsparcie dla dzieci czy działania na rzecz ochrony środowiska. Dzięki temu angażowanie się w pomoc innym stanie się dla ciebie naturalne i przyjemne.

Ewa Pelecka: Aby czerpać radość z wolontariatu, warto najpierw zastanowić się, co jest dla nas ważne i co nas interesuje. Dobrym rozwiązaniem może być wybór organizacji związanej z naszymi planami na przyszłość — w ten sposób nie tylko pomagamy innym, ale też mamy szansę sprawdzić, czy dana dziedzina rzeczywiście nam odpowiada. Wolontariat to nie tylko pomoc, ale również okazja do zdobycia nowych doświadczeń i lepszego poznania siebie.

Czy chcielibyście dodać coś jeszcze na temat swoich doświadczeń związanych z wolontariatem?

Donata Zapolskytė: Wolontariat pozwolił mi na rozwój osobisty oraz nauczył mnie, jak ważna jest współ-

praca i jak wielką wartość mają nawet małe gesty pomocy. Dołączając do wolontariatu, możemy poczuć się częścią czegoś większego i wywrzeć pozytywny wpływ na świat wokół nas!

Marta Petrušinitė: Dzięki wolontariatowi nauczyłam się lepiej rozumieć potrzeby innych i doceniać wartość niesienia pomocy. Zyskałam nowe umiejętności, które mogę wykorzystać w różnych sytuacjach, oraz poczucie, że moje działania mają realne znaczenie. To doświadczenie przyniosło mi satysfakcję, rozwinęło mnie jako osobę i pozwoliło spojrzeć na świat z zupełnie nowej perspektywy.

Ewa Pelecka: Podsumowując, uważam, że w XXI wieku istnieje mnóstwo możliwości, aby znaleźć organizację, która będzie odpowiednia dla każdego z nas. Dzięki zaangażowaniu w różnorodne projekty społeczne możemy nie tylko wpływać pozytywnie na otaczający nas świat, ale także zdobywać nowe umiejętności i cenne doświadczenia. Pamiętam swój pierwszy raz w hospicjum — pierwsze 20 minut wydawały się wiecznością, a odnalezienie się w nowej rzeczywistości było trudne. Gdy-

bym wtedy uciekła i nie wróciła, nie byłabym tym, kim dzisiaj jestem. Dlatego gorąco zachęcam każdego do spróbowania swoich sił w wolontariacie — to nie tylko sposób na realną pomoc innym, ale także na wzbogacenie samego siebie. Dając coś od siebie, otrzymujemy jeszcze więcej: nowe doświadczenia, umiejętności, a przede wszystkim poczucie sensu i spełnienia. To wspólne działania, które nie tylko zmieniają świat na lepsze, ale także nas samych.

Jestem wdzięczna swoim rozmówcom za to, że podzieliły się swoimi inspirującymi doświadczeniami. Historie wszystkich dziewcząt pokazały, jak wiele dobrego daje wolontariat — nie tylko innym, ale też nam samym. Ta rozmowa uświadomiła mi, że wolontariat to nie tylko pomoc, ale przede wszystkim chęć czynienia dobra i ogromna pasja samych wolontariuszy. Mam nadzieję, że słowa moich rozmówców zainspirują wiele osób do spróbowania swoich sił w tej pięknej formie wsparcia. ■

Rozmawiała Patrycja Balcewicz

Wolontariat w hospicjum uczy zachowywać spokój w obliczu cierpienia i nieść wsparcie innym, nawet w najbardziej delikatnych momentach Fot. Marian Paluszkiewicz

Witam serdecznie! Wieczory długie i ciemne i nie bardzo wiadomo, co tu z sobą zrobić... Dobra książka — fakt — jest wspaniałym rozwiązaniem, ale co by tu jeszcze porobić? Na nudę nie możemy narzekać, bo właśnie zbliżają się Święta Bożego Narodzenia i nie wiem, czy potrzeba większej motywacji, żeby Wigilia, która nastąpi już za dwa tygodnie była wyjątkowa...

Nic, a nic, Kochani moi, nie piszę o zimie, bo jej nie ma!!! Nie ma zimy, którą znamy, do której jesteśmy przyzwyczajeni: puszysty śnieg, siarczysty mróz, łyżwy, sanki, narty, bałwan-ki i inne zabawy na śniegu — brak zupełny. Ale to nic, prze-cież jesteśmy cierpliwi i spokojnie zaczekamy na zimowe szaleństwo.

A tym czasem, proponuję posprzątać w swoim pokoju, po-móc rodzicom, a wieczorem usiąść wspólnie do wykonania świątecznych aniołków.

Świąteczne ANIOŁKI

Materiały: rolka po papierze kuchennym, pi-łeczka pingpongowa, papier kolorowy, farbki, wata lub resztki białej lub żółtej czy brązowej włóczki, resztki folii aluminiowej, kartki z blo-ku technicznego, klej, pędzle, nożyczki, cyr-kiel, ołówek.

Wykonanie: rolkę po ręcz-niku kuchennym okleić lub pomalować na niebiesko lub białą; piłeczkę pingpon-gową pomalować na jasno różowo, namalować oczy, usta i nos, dokleić do korpusu; do piłeczki-głowy dokleić wata, włóczkę lub cienkie paski folii alu-miniowej tak, by imitowały włosy aniołka (można też wykorzystać

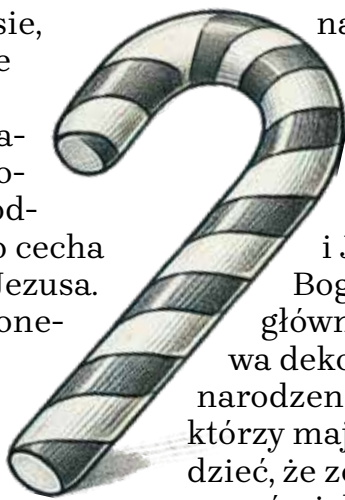
resztki „anielskich włosów” do ozdabiania cho-inki); wyciąć dwie pary skrzydeł (skrzydła moż-na narysować obrysowując rozpostartą na kartce papieru dłoń); na wysokości około 1/3 korpusu zrobić dwa podłużne nacięcia i wsadzić skrzydła. Skrzydła można okleić białymi piórkami.

Możecie zrobić parę aniołków: chłopca i dziewczynkę. Aby zro-bić dziewczynkę należy wyciąć z kartonu koło o średnicy około 20 cm, pomalować, zwinąć tak aby powstał stożek-sukienka, ściąć górę stożka i dokleić do korpusu aniołka. Następnie zrobić dwa po-dłużne nacięcia i włożyć w nie skrzy-dła. Aniołki można wykonać też z folii aluminiowej.

PREZENT CUKIERNIKA

Pewien cukiernik chciał zrobić cukierek, który byłby świadectwem tego co jest najważniejsze w Świętach Bożego Narodzenia — świadectwo o Jezusie Chrystusie, który przyszedł na świat w czasie Bożego Narodzenia i nadal jest obecny pośród nas i ma moc działać w nas. Zrobił Bożonarodzeniową laskę. Kiedy tworzył swoje słodkie dzieło chciał, żeby każda jego cecha miała symbol związany z osobą Jezusa. Zaczął od twardego, białoczerwonego kawałka cukierka. Twardy, bo Jezus jest stały jak skała, na której możemy się oprzeć w życiu. Biały, ponieważ Jezus przyszedł na świat bez grzechu i nigdy nie zgrzeszył. Czerwone paski są symbolem krwi Chrystusa przelanej na krzyżu za grze-

chy ludzi, byśmy mieli życie wieczne. Potem cukiernik ukształtował słodką masę w kształt litery J jak Jezus, który przyszedł na świat jako zbawiciel, a kiedy literę obrócimy do góry nogami to wtedy otrzymamy laskę pasterza — Dobrego Pasterza (Jezusa), który przyszedł na ziemię do ludzi, którzy są zgubieni jak owce i Jezus pragnie ich poprowadzić do Boga. Niestety, cukierek jest znany głównie jako słodka Bożonarodzeniowa dekoracja, ale znaczenie laski Bożonarodzeniowej jest wciąż to samo dla tych, którzy mają uszy, aby słyszeć i oczy, aby widzieć, że została ona zrobiona, aby symbolizować wielką Bożą miłość do ludzi poprzez przyjście Syna Bożego na świat około 2000 lat temu w czasie Bożego Narodzenia.

Zimowe ciekawostki

Największy płatek śniegu według Księgi Rekordów Guinnessa spadł **28 stycznia w Montanie w 1887 roku**. Miał aż **38 cm szerokości i 20 grubości** (zwykle ma **ok. 5 mm** średnicy).

Gdzie najwięcej pada — jeśli marzycie o śniegu aż po pas to najwięcej pada go północnej Japonii, w Aomori Citi — **8 metrów** na każdego mieszkańca. Zimą Słońce jest najbliżej — to paradoks, ale w styczniu Ziemia jest najbliżej Słońca. Największy mróz — **21 lipca 1983 r. na Antarktydzie w stacji Vostok było -89,2°C**, ale to w Norwegii znajduje się Piekło, miasto, które zamara prawie każdej zimy.

Po co zwierzętom „ubranka”?

Przede wszystkim mają chronić je przed zimnem i upałem. Wyobraźcie sobie niedźwiedzia polarnego, który nie miałby zimowego futra. Przecież tam, gdzie żyje (w Arktyce), jest mróz prawie przez cały okrągły roczek! Taki misiek musi więc mieć grubą warstwę tłuszczu i właśnie porządne futro. Gdyby go nie miał, to z całą pewnością nie mógłby żyć w mroźnym klimacie. A każde wyjście z nory groziłoby mu chorobą!

WYKREŚLANKA

Wierzę, że z łatwością odnajdziecie ukryte w gąszczu liter wyrazy związane z zimą. Choć na śnieg i zimowe szaleństwo trzeba jeszcze trochę poczekać...

1. śnieg
2. sanki
3. narty
4. bałwan
5. łyżwy

W	X	B	A	G	T	M	K	Ł
N	S	J	Z	P	Q	D	D	Y
P	L	X	M	O	I	S	U	Ż
P	K	N	M	Ś	J	T	P	W
S	B	R	I	N	A	R	T	Y
S	A	N	K	I	O	O	Q	C
V	Ł	H	O	E	K	G	S	L
J	W	H	Ł	G	T	N	G	P
Z	A	D	A	N	J	H	M	Y
Q	N	N	J	Q	L	K	E	W

Cienkie i szybkie naleśniki z serem

Wiesława Lewandowska

autorka bloga kulinarnego
„Dom pełen mięty”

Naleśniki cienkie, duże, złożone w chusteczkę, z serem doprawionym na słodko, danie pasujące na śniadanie, obiad czy kolację.

Przygotowanie nie zajmuje dużo czasu. Zaletą tych naleśników jest to, że można usmażyć je wcześniej, przygotować farsz, a na obiad tylko je obsmażyć. Naleśniki lubią chyba wszyscy, a zwłaszcza dzieci.

Składniki na ciasto:

• 2 szklanki mąki • 1 szklanka mleka • 1 szklanka wody • 1 łyżka oleju • 2 jajka • szczypta soli • 1/2 łyżeczki cukru waniliowego • tłuszcz do smażenia

Farsz z sera:

• 0.5 kg sera białego • 1 łyżeczka cukru waniliowego • 2-3 łyżki cukru • 1 łyżka śmietanki słodkiej • śmietanka do polania

Wykonanie:

Jajka ubić z cukrem i solą, dodać mleko i ubijając dodawać po trochu mąkę, wodę. Wszystko dokładnie ubić, ciasto nie może być za gęste, a takie jak śmietanka. Na patelni rozgrzać odrobinę tłuszczu, wlewać ciasto i rozprowadzić je poruszając patelnią, warstwa ciasta nie może

Fot. Freepik.com

być gruba, bo naleśniki będą pękały. Smażyć krótko z każdej strony, wyłożyć na talerz. Przygotować farsz, ser przetrzeć przez praskę lub ugnieść widelcem, dodać cukier do smaku, cukier waniliowy i śmietankę. Ser nie może być twardy ani za rzadki, bo będzie wypływał z naleśników.

Na połowie naleśnika rozsmarować trochę sera, złożyć na pół, a potem znowu na pół. Tak przygotowane naleśniki obsmażyć na tłuszczu, jak się lubi. Można mocniej lub tylko trochę, żeby były ciepłe. Naleśniki polać śmietanką, można dodać też trochę sera czy owoców. ■

Warzywa z soczystą pierśią z kurczaka

Soczysty filet z piersi z kurczaka z warzywami to idealne lekkie, smaczne danie na obiad czy kolację, a nawet dla niespodziewanych gości. Warzywa mogą być różne — kalafior, cukinia, papryka, marchew — ważne, aby było kilka rodzajów i dużo. Przepis prosty, a danie szybko się przyrządza.

Składniki:

• 1 pierś z kurczaka • 1 cukinia • 3 marchewki • 1 pietruszka • 1 cebula • 0,5 kalafiora • 1 papryka czerwona • garść fasolki szparagowej • 2-3 pomidory • 1 łyżka zielonej natki pietruszki • sól • pieprz • 1/2 łyżeczki majeranku • 1/2 łyżeczki papryki słodkiej • 1/2 łyżeczki oregano • 1 łyżeczka sosu sojowego • olej

Wykonanie:

Pierś z kurczaka umyć, pokroić na paseczki, dodać zioła, sos sojowy i łyżeczkę oleju, wymieszać i zostawić na pół godziny w lodówce, aby mięso się marynowało. Warzywa umyć i obrać. Marchewkę i pietruszkę pokroić w paseczki na zapałkę, cebulę w plasterki,

Fot. autorka

cukinię w kostkę, a fasolkę na mniejsze kawałki. Kalafior podzielić na różyczki. Na patelni rozgrzać odrobinę oleju, dodać cebulę i zamarynowaną pierś i obsmażyć z każdej strony, a następnie przełożyć do rondla. Na pozostały tłuszcz włożyć marchew, pietruszkę i krótko smażyć i przełożyć na mięso, dodać kalafior i fasolkę. Na patelnię wlać szklankę wody, zagotować i zalać warzywa z mięsem, dusić na małym grzaniu 5 minut, dodać cukinię. Pomidory sparzyć gorącą wodą, zdjąć skórkę, pokroić na cząstki i dodać do mięsa. Doprawić do smaku solą i pieprzem, jak warzywa będą miękkie — dodać drobno pokrojoną natkę pietruszki. Warzywa z pierśią z kurczaka podawać z dodatkiem ryżu, kaszy lub z chlebem. ■

– Tego nie wiem, ale nie mogłem nigdzie dostać fałszywego auta.

Słuchacze PUTW w Solecznikach pielgrzymowali śladami bł. Michała Sopočki

W wigilię 50-lecia odejścia do Pana bł. ks. Michała Sopočki, słuchacze Polskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Solecznikach zorganizowali pielgrzymkę pod nazwą „Wileńskimi śladami bł. ks. M. Sopočki i św. s. Faustyny Kowalskiej”.

Słuchacze PUTW odwiedzili miejsca związane z osobami św. siostry Faustyny i księdza Michała. Aby poszerzyć swoją wiedzę o księdzu Michale, słuchacze uniwersytetu postanowili zorganizować pielgrzymkę do Białegostoku.

„MIASTO MIŁOSIERDZIA” I JEGO PATRON

Ksiądz Sopoćko ostatnie lata swojego życia tj. okres od 1947 do 1975 r. spędził w Białymstoku. Ksiądz M. Sopoćko i św. Faustyna Kowalska byli czcicielami i orędownikami kultu Miłosierdzia Bożego.

Białystok, nazywany „Miastem Miłosierdzia” — od 2016 r. ma swego patrona u Boga — bł. Michała Sopoćkę. W pierwszą rocznicę beatyfikacji Apostoła Miłosierdzia Bożego (2009 r.) wytyczono szlak pielgrzym-

kowo-turystyczny, obejmujący kościoły, kaplice i inne miejsca związane z życiem i posługą bł. Michała.

Swoją pielgrzymkę słuchacze PUTW w Solecznikach rozpoczęli od zwiedzenia kaplicy Sióstr Jezusa Miłosiernego przy ulicy Poleskiej 42, gdzie ks. Sopoćko mieszkał i pracował. Błogosławiony ksiądz M. Sopoćko bardzo się troszczył o dobro duchowe wiernych i przyczynił się do powstania ośrodka duszpasterskiego w tym miejscu. Pełnił tu posługę od 1955 r. aż do swojej śmierci. Zainspirował siostry Jezusa Miłosiernego do rozbudowy kaplicy. Wprowadził codzienne nabożeństwa, głosił słowo Boże, spowiadał i gromadził wokół siebie czcicieli Bożego Miłosierdzia. Na początku lat siedemdziesiątych, kiedy już potrzebował opieki ze względu na swój wiek, przeprowadził się do kaplicy, aby zamieszkać na sta-

łe w pokoju przydzielonym mu przez misjonarki. Dzisiaj w jednym z pokoiów znajduje się jego Izba Pamięci.

ZWIEDZANIE SANKTUARIUM MIŁOSIERDZIA BOŻEGO

Pielgrzymi zwiedzili Sanktuarium Miłosierdzia Bożego. Doniosłym wydarzeniem w życiu sanktuarium była rekonstrukcja Ołtarza Papieskiego, przy którym Ojciec Święty Jan Paweł II sprawował Eucharystię podczas wizyty w Białymstoku w roku 1991 i usytuowanie go przy kościele Miłosierdzia Bożego.

Główne uroczystości z udziałem władz miejskich, duchowieństwa i licznie zebranych wiernych odbyły się 5 czerwca 1996 r. w piętą rocznicę przyjazdu Jana Pawła II do Białegostoku. Od tego dnia codziennie przy ołtarzu o godz. 21.00 odbywa się Apel Jasnogórski.

29.>>

Swoją pielgrzymkę słuchacze PUTW w Solecznikach rozpoczęli od zwiedzenia kaplicy Sióstr Jezusa Miłosiernego przy ulicy Poleskiej 42, gdzie ks. Sopoćko mieszkał i pracował

28.>>

28 września 2005 r. w tym sanktuarium ks. M. Sopoćko był beatyfikowany. Tysiące wiernych wzięło udział w uroczystej Mszy świętej. W tym sanktuarium znajdują się doczesne szczątki błogosławionego ks. Michała, które po beatyfikacji są relikwiami błogosławionego.

ARCHIKATEDRA, DOM DZIECKA I KRZYŻ O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU

Pielgrzymi przeszli ulicą Lipową do Białostockiej Archikatedry pw. Najświętszej Marii Panny, gdzie znajduje się jeden z wielu obrazów Jezusa Miłosiernego, namalowanych z inicjatywy ks. Michała przez znanego wileńskiego malarza Ludomira Sleńdzińskiego w 1955 r. W katedrze znajduje się wierna kopia wizerunku Matki Bożej Miłosierdzia z Ostrej Bramy w Wilnie. Obraz koronował w 1977 r. kardynał Karol Wojtyła.

Na szlaku pielgrzymkowym seniorzy oglądali budynek przy ul. Słonimskiej, gdzie niegdyś mieściło się seminarium duchowne, w którym wykładał ks. Sopoćko (obecnie jest tam Dom Dziecka).

Ciekawym miejscem do zwiedzania był krzyż — wspominający

ocalenie miasta. W 1989 r. miała miejsce katastrofa pociągu w Białymstoku. Wywróciła się cysterna z chlorem. Strażacy zrobili wszystko, żeby nie doszło do wycieku, inaczej większość mieszkańców by nie przeżyła. Przypisuje się to miłosierdziu i orędownictwu błogosławionego ks. M. Sopoćki. Na krzyżu widnieje napis „Jezu, ufam Tobie”.

MUZEUM PAMIĘCI SYBIRU I WDZIĘCZNOŚĆ NA WSPARCIE

Seniorzy zwiedzili także Muzeum Pamięci Sybiru, w którym zapoznali się z tematyką zesłań, deportacji i losów Polaków na Sybirze. Wielkie wrażenie zostało po zwiedzaniu Pałacu Branickich, którego początki sięgają XVI w.

Przewodniczyły nam wspaniałe przewodniczki: Anna Preśnicka i Hanna Wiatrowska. Pielgrzymi mieli dobre warunki, miłą obsługę i smaczne obiady w hotelu „Podlasie”. Treściwe i niezapomniane chwile podróży na zawsze zostaną w pamięci. W imieniu wszystkich pielgrzymów serdecznie dziękuję Stowarzyszeniu Odra-Niemen

za realizację projektu „Silna Polonia — silna Polska. Wydarzenia polonijne w Polsce w roku 2024” współfinansowanego w ramach konkursu regrantowego Ministerstwa Spraw Zagranicznych na rzecz Polonii i Polaków za Granicą, dzięki któremu członkowie PUTW w Solecznikach otrzymali finansowanie na realizację projektu pod nazwą: Pielgrzymowanie śladami błogosławionego Michała Sopoćki. ■

Prezes PUTW
Jadwiga Sinkiewicz
Fot. Archiwum PUTW

Swoją pielgrzymkę słuchacze PUTW w Solecznikach rozpoczęli od zwiedzenia kaplicy Sióstr Jezusa Miłosierznego przy ulicy Poleskiej 42, gdzie ks. Sopoćko mieszkał i pracował. Błogosławiony ksiądz M. Sopoćko bardzo się troszczył o dobro duchowe wiernych i przyczynił się do powstania ośrodka duszpasterskiego w tym miejscu.

Pielgrzymi zwiedzili Sanktuarium Miłosierdzia Bożego. 28 września 2005 r. w tym sanktuarium ks. M. Sopoćko był beatyfikowany

6.45 Studio Wilno
7.05 S. anim. „Różowy Słoń odkrywa świat”
7.15 S. anim. „Agatka”
7.25 Tyci encyklopedia Bzyka
7.30 Pięknie przyprawiona
7.50 Przepis dnia
7.55 Moc ziół
8.05 Niejadki i inne przypadki
8.20 Zakochaj się w Polsce
8.45 Klub u redaktorów
9.35 S. „Sześć sióstr”
10.30 Gra słów
10.50 Słowni polsko@polski
11.15 S. anim. „Różowy Słoń odkrywa świat”
11.30 Baśnie i bajki polskie
11.45 Kultowe rozmowy
12.10 S. „Lepsza połowa”
13.00 Info Wilno
13.05 Litwa nieoczywista
13.20 Panorama litewska
13.30 Z gwiazdą przez świat
14.20 „Cud na Nowolipkach” film dok.
15.00 Niezwykłe historie Białe Czerwonych
15.25 Raport naukowy
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.40 S. „Barwy szczęścia”
17.10 S. anim. „Różowy Słoń odkrywa świat”
17.20 S. anim. „Agatka”
17.30 Baśnie i bajki polskie
17.45 S. „Blondynka”
18.30 Świadecko
18.45 Strona po stronie
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Niezwykłe miejsca
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Koro-

na królów”
21.55 Kultowe rozmowy
22.20 Zakochaj się w Polsce
22.40 Litwa nieoczywista
23.00 Na sygnale
23.50 Info Wilno
00.05 Studio Wilno
00.25 Świadecko
00.35 Strona po stronie

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
6.05 Dzień dobry Litwo
7.10 S. „Oto Święta Bożego Narodzenia! Wielkie Ocieplenie”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
8.50 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.40 S. „Dzielnica 31”
11.30 S. „Ostatni ślad Berlina”
12.15 Euromaxx
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
13.10 „Anthony Bourdain. Części nieznane”
13.50 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.15 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
16.25 S. „Górski lekarz”
17.10 S. „Dziedzictwo”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 (Nie)emigranci
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.25 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
21.30 „Nierozwiązane kontrowersje historyczne”
22.30 Wiedza rowerowa
23.00 „ Fargo”
23.50 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Jesteś dla mnie najpiękniejsza”
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „Krwawe kwiaty”
12.00 Wiadomości
13.00 Pani chłopka
14.00 S. „Moja mała”
15.00 S. „Kakao”
16.00 Kto tu jest?
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Będzie wszystkiego
21.00 S. „Poważne sprawy”
21.30 Wiadomości
22.30 „Po śladach mordercy” thriller
00.25 S. „S.W.A.T.”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 Historie rzeczy
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 forum LRT
8.30 Wiara i życie
9.00 Dzień dobry Litwo
11.30 Co jest lepsze, sąsiadzie?
12.00 S. dok. „Sztuka Kosmosu”
13.00 „Odblaski”
13.30 „Uwaga! Szukamy sztuki”
14.00 Dajmy czadu!
15.05 Sezon zdrowia
15.35 S. „Dzielnica 31”
16.20 S. „Serce kraju”
17.05 Euromaxx
17.20 Dzień dobry, Litwo
18.30 Mistrzostwa Świata w pływaniu na krótkim basenie 25 m
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Chleb orzechowy” film fab.
22.40 Legendy.
23.35 Dzień Kultury

6.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
6.30 „Gwiazdki gwiazd”
8.00 TV pomoc
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Marzenia o wolności”
12.00 Świeże pomysły z LIDL
12.02 S. „Chłopak”
14.00 S. „Kopalnie pasji”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 Świeże pomysły z LIDL
16.32 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 S. „Miało czy wieś”
21.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.20 TV3 sport
22.30 Świeże pomysły z LIDL
22.32 „Czas zapłaty” film fab.
00.30 S. „Rezydenci”

6.00 „Zasady mojej kuchni”
7.20 S. „Agenci Sprawiedliwości”
8.30 S. „Wojny glin. Kijów”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „MacGyver”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Świeża krew”
13.30 „Zasady mojej kuchni”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „MacGyver”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „Seal Team VI”
20.00 „Wojny kupujących”
20.30 „Ale numer!”
21.00 „Pogoń za miłością” film fab.
22.55 „Anna” thriller

5.30 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”

7.30 Pyszne życie
8.00 S. „Chód prokuratora”
9.00 S. „Realna mistyka”
10.00 S. „Aleksandra”
11.00 S. „Stary”
12.30 Sen na kwadracie
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 S. „Zastrzeżenie”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Bez ciebie”
21.25 S. „Aleksandra”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

5.45 S. „Główna wskazówka”
7.30 S. „Cobra 11”
8.30 „Ostrożnie – rodzina!”
9.00 „Egazy dugnas”
9.30 „Magazy nowe wojny”
10.00 „Optymistyczne przedstawienie #ISNamų”
11.00 „Semafor”
12.00 „Mistrz kulinarny”
13.00 „Przetwarzanie”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Chicago Fire”
16.00 S. „Główna wskazówka”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Semafor”
20.00 „Wojny gangów”
21.00 „Zatruta róża” thriller
23.00 S. „Rebel”

6.00 S. „Niewinni”
7.00 S. „Bądź ze mną”
8.00 S. „Dziki”
8.30 S. „Ślepa”

9.00 S. „Yargi”
10.00 S. „Sprawy Rodzinne”
11.00 S. „Einstein”
12.00 S. „Straż Pożarna w Chicago”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Niezapomniani”
15.00 S. „Anupamaa”
16.30 S. „Obiecany”
17.00 S. „Dziki”
17.30 S. „Ślepa”
18.00 S. „Departament Dochodzeń Kryminalnych”
19.00 S. „Straż Pożarna w Chicago”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Czyste zamiatanie”
23.10 „Alex Hugo”
01.05 S. „Praktykantka”

06.05 S. „Dziedzictwo”
06.55 „Info Poranek”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Kościół z bliska”
09.00 S. „Akacja 38”
09.50 S. „Ranczo”
10.50 S. „Komisarz Alex”
11.45 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
13.10 „Agrobiznes”
13.40 „Magażyn Rolniczy”
14.00 „Stuk, stuk świat dziecięcia” film dok.
15.00 S. „Wichrowe wzgórze”
15.55 „Jaka to melodia?”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
18.55 S. „Klan”
19.25 „Reporterzy”
19.45 S. „Akacja 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”

21.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
22.05 S. „Na tropach przeszłości”
23.05 „Magazyn Ekspresu Reporterów”
00.10 „8 dzień Chamsinu” film dok.

07.10 „Muzyczne poranki”
07.40 „Tamte lata, tamte dni”
08.20 „Dzika Muzyka”
08.55 „Podróż z historią”
09.35 „Informacje kulturalne”
10.05 S. „Noce i dnie”
11.15 „Wielki bieg” dramat
13.10 „Galeria sztuki na ekranie”
14.15 „Dobry tytuł”
15.00 „Syzyfowe prace” film obycz.
16.55 „Van Gogh. Zboża i chmury” film dok.
18.35 S. „Noce i dnie”
19.45 Przemowa noblowska: Olga Tokarczuk, Literacka Nagroda Nobla 2018
21.00 „Courage mojej matki” spektakl
22.25 „Sześć roku” komedia
00.35 „Albinosi w Afryce” film dok.

07.00 „Panorama”
07.35 „Pozyteczni.pl”
08.00 „Kuchenne recepty”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.10 „Nad Niemnem. Za wschodnią granicą”
12.30 S. „Barwy szczęścia”
13.00 „Gość Poranka”
13.25 S. „Ranczo”
15.10 „Hala odlotów”
16.00 „Zagadki zwierzogromadki”
16.15 „Zwierzątki Czytali”
16.30 „Program informacyjny”

17.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Akcent Wschodni”
19.45 „Panorama”
20.10 „Wilnoteka”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „Ojciec Mateusz”
23.15 „Lecę za miłością”
23.50 „61. KFPP w Opolu”
00.10 „Panorama”

07.55 „Był taki dzień”
08.00 „Spór o historię”
08.30 „Flesz historii”
08.45 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
09.00 S. „Czas honoru”
09.45 „W kotłach historii”
10.10 „Koło historii”
10.40 „Historia Polski”
11.20 „Encyklopedia II wojny światowej”
11.45 „Galeria Widmo”
11.50 „Rozkwit bałkańskich miast”
12.45 „Wojownicy czasu”
13.15 S. „Tygrysy Europy”
14.05 „Pomnik Wielkiej Nadziei”
14.20 „Walia – dzika kraina”
15.05 „Był taki dzień”
15.10 „Stanisław Lem”
15.50 „Świadkowie nieznanych historii”
16.30 S. „Korona królów”
16.55 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
17.00 „Sensacje XX wieku”
17.50 „Było i już” film dok.
18.25 „Kryptonim KOŚCIÓŁ” film dok.
19.20 „Był taki dzień”
19.25 „Było, nie minęło”

19.50 S. „Czas honoru”
20.35 „Filmoteka Małopolska”
21.10 „Szrajberka z Auschwitz”
22.05 „Pokłosie” dramat
23.50 „Koło historii”
00.10 „Sensacje XX wieku”

01.10 Informacje dnia
01.30 XX Rajd Katyński
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy niedokończone
03.25 Święty na każdy dzień
03.30 Poznajemy Polskę
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Apostoł mediów – bł. Jakub Alberione
07.35 Brat Anatol apostoł Maryi
08.55 Adwent na serio
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Cichy bohater z Puszczy Białowieskiej
10.00 Papież Polak do Rodaków
10.35 Słowo życia
10.40 Święty na każdy dzień
10.45 W góreckim domku ogrodnika
11.00 Informacje dnia
11.15 Jak my to widzimy z daleka widać lepiej
11.45 Zew natury
12.05 Mocni w Wierze
12.35 Słowo życia
12.40 Ma się rozumieć
12.50 Święty na każdy dzień
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia

13.20 Pogoria. Żeglarska szkoła życia
14.00 Pasjonat muzyki i malarstwa. Marcin Żarnecki
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Przyroda w Obiektywie
15.50 Tata z Małopolski – afrykańskie ścieżki ks. Jana Czuby
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Jestem mamą
17.25 Przyroda w Obiektywie
17.40 Zdrowie z Bożej Apteki
17.55 Św. Józef patron na trzecie tysiąclecie
18.10 Prosto o gospodarce
18.30 Zostań Żołnierzem RP
18.45 Muzyczne chwile
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.00 Msza Święta w intencji Ofiar katastrofy smoleńskiej i ojczyzny
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Przyroda w Obiektywie
23.25 Zamek Królewski w mieście stołecznym Poznaniu

7.00 Fani czterech kółek
10.00 Łowcy klasyków
12.00 Łowcy staroci
14.00 Ocalić dom
19.00 Jak to jest zrobione?
19.30 Jak to działa?
20.00 Łowcy staroci: renowacje
21.00 Gorączka złota: złoty szlak
23.00 Zabójcze łowienie
00.00 Nagi instynkt przetrwania

TVP
WILNO

7.05 Zwierzaki Czytali
7.15 S. anim. „Przygody Kota Filemona”
7.30 Moda na rodzinę
7.55 W kotle historii
8.20 Magiczne Podhale z Sebastianem Karpiem Bulecką
8.45 Hashtagi tygodnia
9.30 Niezwykłe miejsca
9.35 S. „Sześć siostr”
10.35 Gra słów. Krzyżówka
10.55 Słownik polsko@polski
11.20 Zwierzaki Czytali
11.40 Kultowe rozmowy
12.10 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
13.00 Info Wilno
13.05 Unia kulinarna
13.25 Czas na przebój
14.20 „Elektrosoda” koncert
15.05 Niezwykłe historie Białe Czerwonych
15.25 Jak to działa
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.40 S. „Barwy szczęścia”
17.10 Zwierzaki Czytali
17.35 Alchemik
17.50 S. „Dziewczyny ze Lwowa”
18.35 Tygiel
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Polacy Świata
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
21.55 Kultowe rozmowy
22.20 Magiczne Podhale z Sebastianem Karpiem Bulecką
22.45 Unia kulinarna
23.05 S. „Na sygnale”
23.55 Info Wilno
00.10 Studio Wilno
00.30 Pożyteczni.pl

LRT | TV
6.00 Hymn Repu-

bliki Litewskiej
6.02 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
6.05 Dzień dobry Litwo
7.10 S. „Oto Święta Bożego Narodzenia! Wielkie Ocieplenie”
6.30, **7.00**, **7.30**, **8.00**, **8.30** Wiadomości
8.50 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.40 S. „Dzielnica 31”
11.30 S. „Ostatni ślad Berlina”
12.15 Euromaxx
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
13.10 „Anthony Bourdain. Części nieznane”
13.50 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
14.00, **15.00**, **16.00**, **16.20**, **16.40**, **16.55** Wiadomości
14.20, **15.15** Dzień dobry Litwo
16.15 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
16.25 S. „Górski lekarz”
17.10 S. „Dziedzictwo”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Więć gdzie dalej?
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.25 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
21.30 Litwa przemawia
22.30 Wiadomości
22.30 rowerowe
23.00 S. „ Fargo”
23.55 Kalendarz bożonarodzeniowy LRT 2024
00.00 S. „Anthony Bourdain. Części nieznane”

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Jesteś dla mnie najpiękniejsza”
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”

10.00 S. „Krwawe kwiaty”
12.00 Wiadomości
13.00 Pani chłopka
14.00 S. „Moja mała”
15.00 S. „Kakao”
16.00 Kto tu jest?
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Szeszkinia 20
21.00 S. „Poważne sprawy”
21.30 Wiadomości
22.30 „Aquaman” film fab.
01.20 S. „S.W.A.T.”

LRT | PLUS

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 (Nie)emigranci
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Nierozwiązane kontrowersje historyczne
8.30 Drogi
9.00 Dzień dobry, Litwa
11.30 „Pahonia”
12.00 S. dok. „Sztuka przestrzeni”
13.00 Wilnianie.
13.30 Euromaxx
14.00 Wilno Jazz 2024
15.20 Przerwy-
15.35 S. „Dzielnica 31”
16.20 S. „Serce kraju”
17.05 Euromaxx
17.20 Dzień dobry, Litwo
18.30 Mistrzostwa Świata w pływaniu na krótkim basenie 25 m
20.30 Koszykówka. Puchar Europy. „Hapoel” – „7BetLietkabelis”
22.30 Koncert
23.45 „Pamiętajmy”

6.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
6.30 S. „Miasto czy wieś”
8.00 TV pomoc
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Marzenia o wolności”
12.00 Świeże po-

mysły z LIDL
12.02 S. „Chłopak”
14.00 S. „Kopalnie pasji”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 Świeże pomysły z LIDL
16.32 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Show do-brego wieczoru”
21.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.20 TV3 sport
22.30 Świeże pomysły z LIDL
22.32 „Królestwo niebieskie” film fab.
01.35 S. „Leverage”

6.00 „Zasady mojej kuchni”
7.20 S. „Agenci Sprawiedliwości”
8.30 S. „Wojny glin. Kijów”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „MacGyver”
11.30 „CSI. Miami”
12.30 S. „Świeża krew”
13.30 „Zasady mojej kuchni”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „MacGyver”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „Seal Team VI”
20.00 „Wojny kupujących”
20.30 „Ale numer!”
21.00 „Od kołyski aż po grób” film fab.
23.10 „Pogoń za miłością” film fab.

lrytas.tv

5.00 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 S. dok. „Czas jest nieopisanie cenny”
8.00 S. „Chód prokuratora”
9.00 S. „Real-na mistyka”
10.00 S. „Aleksandra”
11.00 S. „Stary”

12.30 Jestem wnioskodawcą
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 S. „Zastrzeżenie”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Bez ciebie”
21.25 S. „Aleksandra”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

5.40 S. „Główna wskazówka”
7.30 S. „Cobra 11”
8.30 „Ostrożnie – rodzina!”
9.00 „Zwiadowca przeszłości”
9.30 „Magazy-
10.00 „Wojny gangów”
11.00 „Semafor”
12.00 „Mistrz kulinarny”
13.00 „Przetrawianie”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Chicago Fire”
16.00 S. „CSI kryminaliści”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Semafor”
20.00 „Wojny gangów. Rzeźby”
21.00 „Osobliwość” film fab.
22.55 S. „Rebel”
23.50 S. „CSI kryminaliści”

6.00 S. „Niewinni”
7.00 S. „Bądź ze mną”
8.00 S. „Dziki”
8.30 S. „Ślepa”
9.00 S. „Yargi”
10.00 S. „Sprawy Rodzinne”
11.00 S. „Einstein”

12.00 S. „Straż Pożarna w Chicago”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Niezapomniani”
15.00 S. „Anupamaa”
16.30 S. „Obiecany”
17.00 S. „Dziki”
17.30 S. „Ślepa”
18.00 S. „Departament Dochodzeń Kryminalnych”
19.00 S. „Straż Pożarna w Chicago”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Czyste zamiatanie”
01.20 S. „Praktykantka”

06.10 S. „Dziedzictwo”
06.55 „Info Poranek”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Adwent. Rodzina na Święta”
09.00 S. „Akacja 38”
09.45 S. „Ranczo”
10.45 S. „Komisarz Alex”
11.45 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
13.10 „Agrobiznes”
13.40 „Rok w ogrodzie Extra”
14.00 „Podróż pelikanów” film dok.
15.00 S. „Wichrowe wzgórze”
15.55 „Jaka to melodia?”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
18.55 S. „Klan”
19.25 „Reporterzy”
19.45 S. „Akacja 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
21.55 „Piłka Nożna: Liga Mistrzów”
00.05 „Felieton”

07.10 „Muzyczne poranki”
07.30 „Tamte lata, tamte dni”
08.10 „Dzika Muzyka”
08.50 „Podróż z historią”
09.30 „Poczet świrów polskich”
10.05 S. „Noce i dnie”
11.10 „Syzyfowe prace” film obycz.
13.05 „Albert Camus. Ikona buntu” film dok.
14.15 „Albert Camus. Ikona buntu”
14.50 „Wydarzenie aktualne”
15.35 „Segantini, powrót do natury” film dok.
17.05 „Personel” film obycz.
18.25 S. „Noce i dnie”
19.30 Informacja kulturalna
20.00 „Reżyserzy”
21.00 „W co grają ludzie” film fab.
23.05 „Legendy Rocka”
00.10 Informacja kulturalna

07.00 „Panorama”
07.35 „Prywatne życie zwierząt”
08.00 „Okrasa łamie przepisy”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.10 „Wilnoteka”
12.30 S. „Barwy szczęścia”
13.00 „Gość Poranka”
13.25 S. „Ojciec Mateusz”
15.05 „Buntownicza nie z wyboru” film dok.
16.05 „Rodzina Treflików”
16.30 „Program informacyjny”
17.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów.”

Krzyżówka”
18.50 „Telexpress Extra”
19.15 „Utracony świat. W poszukiwaniu Horsta Bienka”
19.45 „Panorama”
20.10 „Hello Polonia”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „O mnie się nie martw”
23.15 „Studio w kontakcie”
00.10 „Panorama”

08.05 „Był taki dzień”
08.10 „Waleczne z gór Antonina Tatar 1899 1959”
08.35 „Było, nie minęło”
09.00 S. „Czas honoru”
09.45 „W kotle historii”
10.10 „Historia Polski Kryptonim KOŚCIÓŁ”
11.00 „Encyklopedia II wojny światowej”
11.25 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
12.20 „Historia kuchni polskiej”
13.00 „Polacy na ratunek Żydom”
13.15 S. „Tygrysy Europy”
14.05 S. dok. „Nieznane twarze historii”
14.40 „Karol Jan Czapski” film dok.
15.25 „Szrajberka z Auschwitz” film dok.
16.25 S. „Korona królów”
16.50 „Koło historii”
17.15 „Kolebka Solidarności” film dok.
17.20 „Sensacje XX wieku”
18.10 „Koło historii”
18.45 „Opowieść o miłości” film dok.
19.20 „Fake czy historia?”
20.05 S. „Czas honoru”
20.55 „Śniadanie w Wannsee” film dok.
21.50 „Polska i świat z historią w tle”
22.05 „Historia w postaciach zapi-

sana Mata Hari”
23.40 „Oblicza terroryzmu”

00.50 Muzyczne chwile
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Zostań Żołnierzem RP
01.50 Święty na każdy dzień
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy niedokończone
03.00 Msza Święta w intencji Ofiar katastrofy smoleńskiej i ojczyzny
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Mysłąc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Prosto o gospodarce
06.20 Jestem mamą
06.35 Odpowiedzialni za Kościół
07.00 Więźniarki
08.35 Zdrowie z Bożej Apteki
08.55 Adwent na serio
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Każdy małuch to potrafi
09.50 Słowo życia
10.00 Mocni Jego mocą
10.30 Sanktuaria polskie
10.50 Święty na każdy dzień
11.00 Audycja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu
11.50 Muzyczne chwile
12.00 Tam Ktoś jest!
12.25 Jestem mamą
12.40 Prosto o gospodarce
13.00 Anioł Pański

13.03 Informacje dnia
13.20 Pustynia Boga
13.50 Ewangelia nasz biznesplan
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Przyroda w Obiektywie
15.50 Żółw błotny. Osobliwy relikw polskiej przyrody
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Na zdrowie
17.30 Ukryci w łonie Matki
18.00 Po stronie prawdy
18.50 Muzyczne chwile
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Opowieści biblijne – historie animowane z Nowego Testamentu
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Mysłąc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Przetrwaliśmy
23.30 Do światła

7.00 Fani czterech kółek
9.00 Jak to jest zrobione?
10.30 Skarby z szopy
12.00 Łowcy staroci
18.00 Fani czterech kółek
19.00 Jak to jest zrobione?
19.30 Jak to działa?
20.00 Łowcy staroci: renowacje
21.00 Samochód marzeń
23.00 Zabójcze łowienie
00.00 Nagi instynkt przetrwania

ANNA MARIA JOPEK TRIO

2024 **12/15**

PAŁAC W JASZUNACH

BILETY DOSTĘPNE

bilietai.lt

KUPNO

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Sprzedajcie las drogo i bez pośredników.

Tel. +370 659 57 721

Skupujemy różnego rodzaju lasy, mogą być młode lub wycięte. Tel. +37066685855

SPRZEDAŻ

Sprzedam kamienie polne. Materiał może służyć do budowy ogrodzeń, alejek, tarasów, palenisk, kwietników, na podmurówki i in. Załadunek oraz transport we własnym zakresie. Cena 20 euro/tona.

Tel. +370 600 180 83 (Leon)

Wynajmiemy pomieszczenie komercyjne

Firma „Klion” ma do wynajęcia pomieszczenie komercyjne (biura, magazyny, sklep).

Bezpłatny parking przy pomieszczeniach.

+370 685 040 80

Rozmiary:

1. 7,82 m²
2. 63,8 m²
3. 127,6 m²

KURIER WILENSKI

DZIAŁ REKLAMY I OGŁOSZEŃ

Wilno, Birbynių 4A, 2 piętro, 10 gabinet,
tel./faks. 85 260 84 44, e-mail: reklama@kurierwilenski.lt

Zapraszamy w godz. 8.00 - 16.30 (w dniach pracy)

ŚWIĄTECZNY KONCERT
KOLEDY I PASTORAŁKI

26 GRUDNIA | 16:00 | DKP

Zbigniew Sinkiewicz

VKC VILNIAUS KULTŪROS CENTRAS

**POLSKI ZESPÓŁ ARTYSTYCZNY
PIEŚNI I TAŃCA**

WILIA

ZAPRASZA NA KONCERTY NOWOROCZNE
O GODZ. 13 i 17

28 GRUDNIA 2024 r.
Dom Kultury Polskiej w Wilnie
(ul. Naugarduko 76, Wilno)

Bilety: sekretariat DKP (pokój 203), I-V, 10:00 - 18:00, tel. +370 523 33663 info: +370 656 03174

Pies jeszcze starszym przyjacielem człowieka

Uczeni zbadali szczątki znalezione na Alasce. Okazuje się, że pierwotna teoria mówiąca o 10 tys. lat przyjaźni psa i człowieka jest nieprecyzyjna. Po zbadaniu kości udowej dużego psa wykryto w niej cząsteczki białka łososia. To znaczy, że zwierzę karmione było rybami przez człowieka. Metoda węglowa ustaliła wiek znaleziska na 12 tys. lat. Oznacza to, że psy były zwierzętami domowymi o 2 tys. lat wcześniej niż przypuszczano. Uczeni podkreślają, że znalezione na Alasce szczątki należały do zwierząt zbliżonych do psów, ale genetycznie różniących się od współcześnie żyjących istot.

Fot. Freepik.com

Wizyta świętego Mikołaja w Austrii obowiązkowa?

Austriackie media informują o włączeniu wizyt świętego Mikołaja do programu przedszkoli w Dolnej Austrii.

„W ostatnich latach zdążyliśmy zauważyć, że w niektórych przedszkolach zakazano wizyt św. Mikołaja z powodu błędnie rozumianego poczucia tolerancji” — stwierdziła Johanna Mikl-Leitner, starosta krajowa Dolnej Austrii i liderka ÖVP w tym regionie, po spotkaniu z dziećmi i św. Mikołajem w jednym z przedszkoli. — „Myślę jednak, że to złe podejście. Chcemy pokojowego współistnienia, niezależnie od religii i pochodzenia ludzi” — dodała.

W ostatnich latach niektóre miejscowe przedszkola „raz po raz” uniemożliwiały wizytę mikołaja ze względu na ludzi innych wyznań i niewierzących. Na taki krok zdecydowało się w ub. roku m.in. przedszkole w powiecie Tulln w Dolnej Austrii. Ostatecznie jednak po protestach rodziców mikołaj odwiedził tamtejszych przedszkolaków.

Rekord Guinnessa w szachach podwodnych

Michał Mazurkiewicz z Poznania ustanowił rekord Guinnessa w szachach podwodnych. Oficjalnie ogłosił to komitet, który zatwierdza wpisy do książki rekordów. Polak zagrał w podwodne szachy naraz z szesnastoma przeciwnikami.

Próba ustanowienia rekordu odbyła się w kwietniu. Wówczas szesnastie metalowych szachownic ustawiono w okręgu na dnie płytkiego metrowego basenu. Na każdej z nich znalazł się komplet figur, które utrzymywały się pod wodą dzięki przyczepionym magnesom. Śmiałek — Michał Mazurkiewicz — rozegrał jednocześnie szesnastie partii szachowych.

Fot. Freepik.com

Fotomigawka

Wileńskie kawiarnie wystawiły już swoje dekoracje. Niektóre są tak fikuśne — i z lustrami, z zegarami Salvadora Dali — że aż nie jesteśmy pewni, na co patrzymy **Fot. Janina Jarosz**